

§16b-miljøtilladelse på husdyrbruget på adressen Gråtopvej 1, 6920 Videbæk
3. maj 2021

Returadresse
Land, By og Kultur – Land og Vand
Smed Sørensens Vej 1, 6950 Ringkøbing

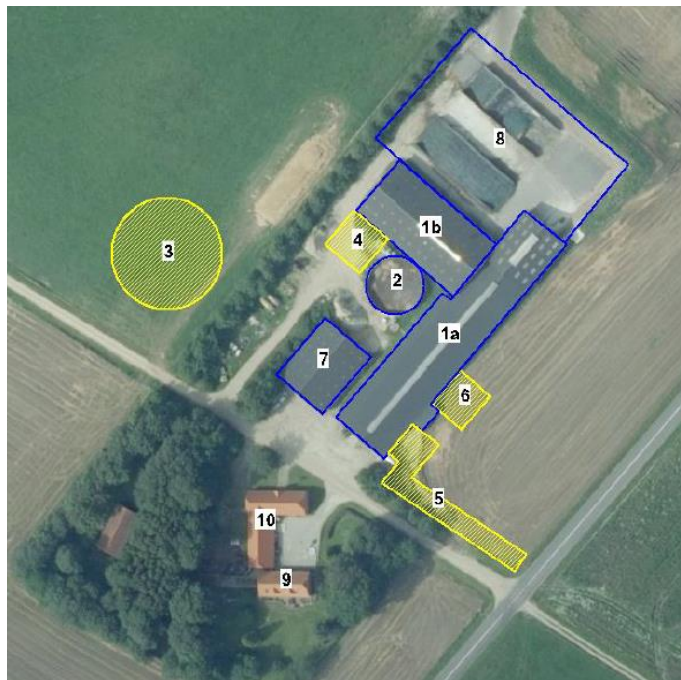
**NATURENS
RIGE**

Ejer af husdyrbruget på
Gråtopvej 1
6920 Videbæk

Sagsbehandler
Berith Bressendorff
Direkte telefon
9974 1781
E-post
Berith.bressendorff@rksk.dk
Dato
3. maj 2021
Sagsnummer
20-025564

Miljøtilladelse

gældende for husdyrbruget på adressen
Gråtopvej 1, 6920 Videbæk

Virksomhedens art:	Økologiske kvægbrug
Matrikel nr.:	23a m.fl., Vorgod By, Vorgod
Betegnelse:	Husdyrbrug omfattet af §16 b i husdyrbrugsloven
Tilsynsmyndighed:	Ringkøbing-Skjern Kommune
Kvalitetssikret af:	DJ

Indholdsfortegnelse

Stamblad:	4
Oplysninger om husdyrbruget:	4
Meddelelse af miljøtilladelse	5
Baggrund og kort resumé	5
Biaktiviteter	5
Afgørelsen	5
Vilkår for miljøtilladelse	7
Generelt	7
Nye og renoverede stalde	7
Nye opbevaringsanlæg	8
Godkendte stalde, produktioner og miljøteknologier	8
Ny gyllebeholder	9
Beskyttelse af jord, grundvand og overfladevand	10
Beskyttelse i forhold til naboer	11
Tilsyn, kontrol og egenkontrol	12
Uheld og risici	12
Ophør	12
Formalia	12
Lovgrundlag	12
Høring og offentliggørelse	13
Klagevejledning	14
Udnyttelse, kontinuitet og revurdering	15
Miljøvurderingen	17
Erhvervsmæssigt nødvendig for ejendommens drift som landbrugsejendom.	17
Beskrivelse af husdyrbruget	18
Lokalisering	22
Forbudszoner	22
Afstandskrav	23
Beskyttelseslinjer	24
Samlet vurdering af lokalisering	25
Påvirkning af landskab	25
Større uforstyrrede landskaber	25
Samlet vurdering af påvirkningen af landskab	26
Påvirkning af vilde planter og dyr	27

Ammoniak påvirkning af natur	27
Påvirkning af bilag IV-arter	31
Samlet vurdering af påvirkningen af vilde planter og dyr	32
Påvirkning af jord, grundvand og overfladevand	32
Samlet vurdering af påvirkningen af jord, grundvand og overfladevand	37
Påvirkning af naboer	37
Lugt	37
Støj og rystelser	40
Lys	40
Fluer og skadedyr	41
Støv	41
Transport	42
Samlet vurdering af påvirkning af nabogener	43
Anvendelse af BAT (bedste tilgængelige teknik)	44
Anvendelse af bedste teknik til reduktion af ammoniakemissionen	44
Alternative løsninger	46
0-alternativ	47
Egenkontrol	47
Konklusion	47
Bilag 1: Bygningsoversigt	48
Bilag 2: Beplantningsplan og ny indkørselsforhold	50
Bilag 3: Afløbsplan	51
Bilag 4: Natur	52
Bilag 5: Tilslutning Egerisvej og Gråtopvej	53
Bilag 6: Principskitse - overkørsel	54

Copyright

Kortmateriale er gengivet af Ringkøbing-Skjern Kommune med tilladelse fra Kort- og matrikelstyrelsen. Copyright Kort- og matrikelstyrelsen 1992 /KD.86.1033.

Luftfotos – Danmarks Digitale Ortofoto – er gengivet af Ringkøbing-Skjern Kommune med tilladelse fra Cowi. **DDO ©, Copyright COWI.**

Stamblad:

Bedriftens ejer og driftsansvarlig	Ejer af husdyrbruget på adressen Gråtopvej 1 6920 Videbæk
Bedriftens adresse	Gråtopvej 1 6920 Videbæk
Bedriftens miljøkonsulent og ansvarlige for miljøkonsekvensrapporten.	SAGRO / Anita Hingstman Rasmussen John Trnumsvej 25, 6705 Esbjerg Ø Telefon: 76602193 E-mail: ahi@sagro.dk
Kommune	Ringkøbing-Skjern Kommune
Ejendomsnummer	7600035351
Bedriftens betegnelse	Husdyrbrug omfattet af § 16b i Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug
Ansøgning nr.	223429, indsendt d. 14/12-2020, ver. 2

Oplysninger om husdyrbruget:

Stalde og produktioner:

Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Produktionsareal (m ²)	Dyretype	Staldsystem
Eksisterende staldafsnit				
Stald 1	2962	420	Flexgruppe: Alle kvæg	Fast drænet gulv med skraber og ajlefløb
		340	Flexgruppe: Alle kvæg	Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)
		270	Flexgruppe: Alle kvæg	Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)
		160	Flexgruppe: Alle kvæg	Dybstrøelse
		*55	Flexgruppe: Alle kvæg	Dybstrøelse
		235	Flexgruppe: Alle kvæg	Dybstrøelse
Nye Staldafsnit				
Udeareal 5	571	571	Flexgruppe: Alle kvæg	Sengestald med fast gulv
Dybstrøelsesareal 6	203	203	Flexgruppe: Alle kvæg	Dybstrøelse

* nyt staldafsnit i eksisterende stald

Opbevaringslagre

Navn	Lagertype	Størrelse (m ³)	Overfladeareal (m ²)	Miljøteknologi
Eksisterende opbevaringslagre				
Gyllebeholder	Flydende	1200	316	Naturligt flydelag
Nye opbevaringslagre				
Ny gyllebeholder	Flydende	4000	1130	Naturligt flydelag
Ny møddingsplads	Fast	-	226	-

Meddelelse af miljøtilladelse

Baggrund og kort resumé

Ringkøbing-Skjern Kommune modtog den 14/12-2020 en ansøgning om miljøtilladelse af husdyrbruget beliggende på adressen Gråtopvej 1, 6920 Videbæk.

Der er ikke tidligere meddelt miljøtilladelse til husdyrbruget på Gråtopvej 1, 6920 Videbæk i henhold til husdyrbrugsloven §16b.

Kort resumé

Ansøgningen om miljøtilladelse omfatter hele husdyrbruget, en udvidelse af husdyrbrugets produktionsareal med en tilbygning til den eksisterende stald på 200 m², en udvidelse i den eksisterende stald på 55 m² og et udendørs motionsareal på 570 m², samt opførelse af en ny gyllebeholder på 4000 m³ og en ny møddingsplads på 225 m²

Biaktiviteter

Ingen

Afgørelsen

Ringkøbing-Skjern Kommune meddeler hermed miljøtilladelse til husdyrbruget på ejendommen matr. nr. 23a, Vorgod By, Vorgod beliggende på adressen Gråtopvej 1, 6920 Videbæk. Afgørelsen meddeles i medfør af § 16b i Husdyrbrugsloven og på de angivne vilkår.

Miljøtilladelsen gælder hele husdyrbruget og omfatter en udvidelse af husdyrbruget produktionsareal, samt opførelse af en tilbygning til den eksisterende stald, ny møddingsplads og en ny gyllebeholder. De nye anlæg placeres i tilknytning til den eksisterende bebyggelse.

Miljøtilladelsen gælder hele husdyrbruget og omfatter følgende produktionsarealer i eksisterende stalde:

Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Produktionsareal (m ²)	Dyretype	Staldsystem
Eksisterende staldafsnit				
Stald 1	2962	420	Flexgruppe: Alle kvæg	Fast drænet gulv med skraber og ajlefløb
		340	Flexgruppe: Alle kvæg	Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)
		270	Flexgruppe: Alle kvæg	Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)
		160	Flexgruppe: Alle kvæg	Dybstrøelse
		*55	Flexgruppe: Alle kvæg	Dybstrøelse
		235	Flexgruppe: Alle kvæg	Dybstrøelse

* nyt staldafsnit i eksisterende stald

Samt opførelse af ny tilbygning til den eksisterende staldbygning og et nyt motionsareal i tilknytning til eksisterende bebyggelse:

Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Produktionsareal (m ²)	Dyretype	Staldsystem
Nye Staldafsnit				
Udeareal 5	571	571	Flexgruppe: Alle kvæg	Sengestald med fast gulv
Dybstrøelsesareal 6	203	203	Flexgruppe: Alle kvæg	Dybstrøelse

Derudover opføres der en ny gyllebeholder på 4000 m³ og en ny møddingsplads.

Navn	Lagertype	Størrelse (m ³)	Overfladeareal (m ²)	Miljøteknologi
Nye opbevaringslagre				
Ny gyllebeholder	Flydende	4000	1130	Naturligt flydelag
Ny møddingsplads	Fast	-	226	-

Ringkøbing-Skjern Kommune meddeler endvidere dispensation fra afstandskrav til ejendommens markvandingsboring jf. § 8, stk. 1, nr. 1 i Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug til det nye motionsareal. Dispensationen meddeles i henhold til § 9, stk. 3 i Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug. Det nye motionsareal må placeres i en afstand af 1,8 m fra markvandingsboringen på ejendommen.

Ringkøbing-Skjern Kommune meddeler endvidere dispensation fra afstandskrav til vej jf. § 8, stk. 1, nr. 4 i Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug til det nye motionsareal. Dispensationen meddeles i henhold til § 9, stk. 3 i Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug. Det nye motionsareal må placeres i en afstand af henholdsvis ca. 5 meter fra Gråtopvej og op til vejskellet ind til vejarealet på Egerisvej, alt privat skal etableres på egen grund, dvs. motionsarealet må ikke etableres i vejarealet. Placeringen af motionsarealet kan ses på bilag 1 og bilag 5.

Afgørelse om miljøtilladelse sker på baggrund af ansøgning skema nr. 223429, indsendt den 14/12-2020, version 2.

Afgørelsen om miljøtilladelse af husdyrbruget på Gråtopvej 1, 6920 Videbæk meddeles på baggrund af, at Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer, at ansøger har truffet de nødvendige foranstaltninger for at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af bedst tilgængelige teknik, og at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet, uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til naboer, landskab, natur og miljø.

Der gøres opmærksom på, at alle ændringer af eksisterende afløb som udgangspunkt skal godkendes.

Hvis der er øget areal med tagflader eller befæstede arealer hvor vandet afledes til nedsivning, skal der søges om en nedsivningstilladelse hos Ringkøbing-Skjern Kommune.

Hvis der er øget areal med tagflader eller befæstede arealer med afledning til vandløb, herunder dræn og grøfter, skal der søges om en udledningstilladelse hos Ringkøbing-Skjern Kommune.

Der gøres hermed opmærksom på, at miljøtilladelsen ikke fritager fra krav om tilladelse, godkendelse, eller dispensation efter anden lovgivning, herunder Museumsloven. Eventuelt byggeri/ombygning må først påbegyndes, når der ligger en særskilt tilladelse til igangsættelse af byggeriet.

Der gøres hermed opmærksom på, at der skal søges om en særskilt tilladelse til etablering af overkørslerne til indkørsel og udkørsel til den nye gyllebeholder på Gråtopvej. Ansøgning om tilladelse til etablering af overkørsel skal ske til Vejafdelingen i Ringkøbing-Skjern Kommune.

Forholdet til museumsloven

Der gøres opmærksom på, at sten og jorddiger, der er omfattet af bestemmelserne i Museumsloven §29a, ikke må beskadiges eller sløjfes uden dispensation fra Ringkøbing-Skjern Kommune.

Der foreligger særlige regler for jordbearbejdning omkring gravhøje bl.a. må der ikke foretages jordbehandling, gødes eller plantes (herunder også juletræer og lignende) inden for en afstand af 2 meter fra højens yderste kant jf. §29 f i museumsloven.

Information om diger og gravhøje kan findes på www.miljoeportal.dk.

Vi anmoder om, at Ringkøbing-Skjern Kommune bliver orienteret, såfremt der sker ændringer i ejerforhold eller af driftsansvarlig.

Vilkår for miljøtilladelse

Konkrete bestemmelser i lovgivningen, som er generelt gældende for landbrug, er som hovedregel, ikke nævnt i denne miljøtilladelse. Miljøtilladelsen meddeles på de nedenstående vilkår.

Generelt

- 1) Husdyrbruget skal placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der fremgår af ansøgningen og med de eventuelle ændringer, der fremgår af miljøtilladelsen.
- 2) Tilladelsen skal være udnyttet inden 6 år fra afgørelsen er meddelt. Hvis tilladelsen kun bliver delvist udnyttet bortfalder den del der ikke er udnyttet.
- 3) Udnyttelse anses for, at foreligge når byggeriet faktisk er afsluttet eller ved konstatering af, at det der er truffet afgørelse om, faktisk er gennemført. Se i øvrigt afsnit om udnyttelse, kontinuitet og revurdering i Formalia.
- 4) De vilkår, der vedrører driften, skal være kendt af de ansatte, der er beskæftiget med den pågældende del af driften.
- 5) Drifts-, indretnings-, eller bygningsmæssige ændringer, skal anmeldes til kommunen inden de påbegyndes. Kommunen vurderer, om de aktuelle planer for ændring/udvidelse/reovering kan ske indenfor rammerne af denne miljøtilladelse.
- 6) Der skal foreligge en tilladelse til etablering af overkørsel ind til den nye gyllebeholder, inden etableringen af den nye gyllebeholder igangsættes. Se bilag 2.

Nye og reoverede stalde

- 7) Der må opføres en tilbygning til stalden med dybstrøelse på 203 m², hvor produktionsarealet udgør 203 m². Placeringen kan ses i bilag 1.

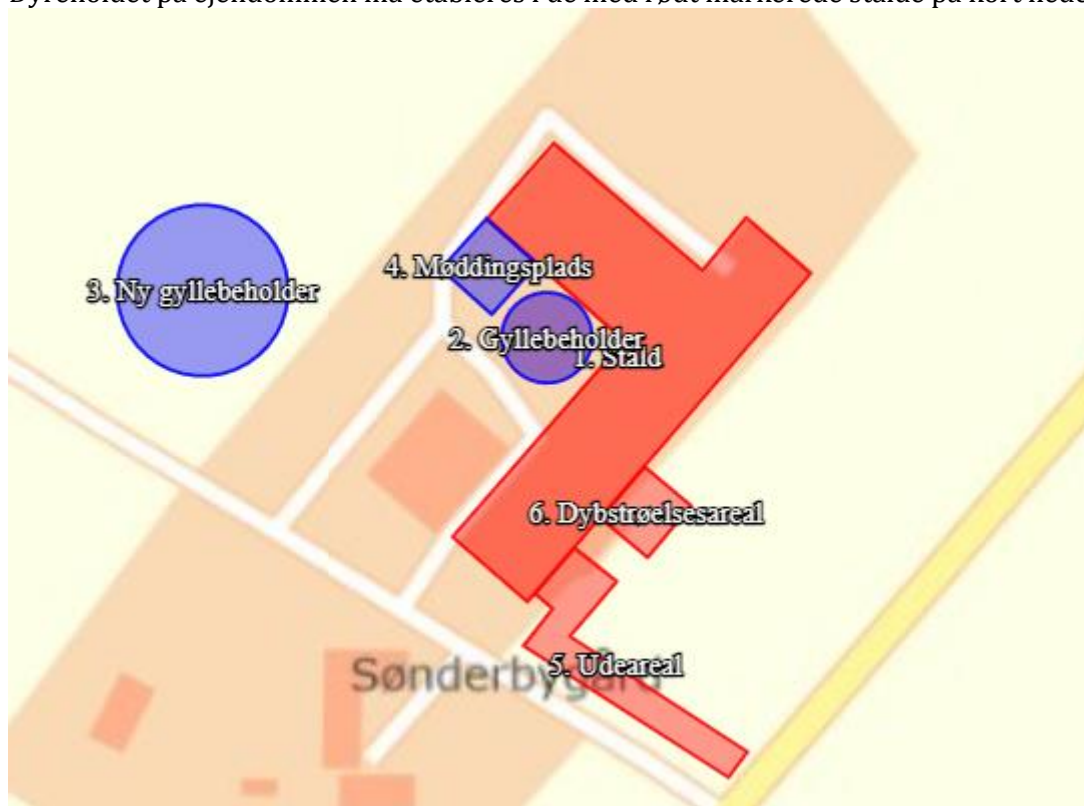
- 8) Der må opføres et udendørs motionsareal med fast gulv og afløb på 570 m², hvor produktionsarealet udgør 570 m². Placeringen kan ses i bilag 1.
- 9) Produktionsarealet i den eksisterende stald må udvides med 55 m² dybstrøelsesareal.
- 10) Det nye byggeri skal opføres således, at valg af byggemateriale og farver vil falde i harmoni med de eksisterende bygninger og det omgivende landskab. Farver skal derfor være afdæmpede nuancer og materialer skal være ikke reflekterende.
- 11) Den eksisterende slørende beplantning langs ejendommen mellem ejendommen og den nye gyllebeholder skal bevares og beplantningen skal vedligeholdes. Der må dog fjernes den beplantning, der er nødvendig for at lave den nye indkørsel til gyllebeholderen.

Nye opbevaringsanlæg

- 12) Der må opføres en ny møddingsplads med et areal på 226 m². Møddingspladsen skal placeres som vist på bilag 1.
- 13) Der må opføres en ny gyllebeholder på 4000 m³. Placeringen kan ses i bilag 1.

Godkendte stalde, produktioner og miljøteknologier

- 14) Dyreholdet på ejendommen må etableres i de med rødt markerede stalde på kort nedenfor.

- 15) I stalde med dyrehold skal dyretype og staldkategori på arealer der anvendes til produktion være i overensstemmelse med oversigten nedenfor.

Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Produktionsareal (m ²)	Dyretype	Staldsystem
Eksisterende staldafsnit				
Stald 1	2962	420	Flexgruppe: Alle kvæg	Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb
		340	Flexgruppe: Alle kvæg	Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)
		270	Flexgruppe: Alle kvæg	Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)
		160	Flexgruppe: Alle kvæg	Dybstrøelse
		*55	Flexgruppe: Alle kvæg	Dybstrøelse
		235	Flexgruppe: Alle kvæg	Dybstrøelse
Nye Staldafsnit				
Udeareal 5	571	571	Flexgruppe: Alle kvæg	Sengestald med fast gulv
Dybstrøelsesareal 6	203	203	Flexgruppe: Alle kvæg	Dybstrøelse

- 16) Husdyrbruget skal drives økologisk, og skal leve op til økologireglerne og være optaget på Fødevarestyrelsens liste over økologikontrollerede virksomheder i Danmark.

Ny gyllebeholder

- 17) Der skal etableres en støbt plads med afløb til opsamlingsbeholder, hvor påfyldning af gylle ved gyllebeholderen finder sted. Pladsen skal rengøres for spild af flydende husdyrgødning umiddelbart efter end påfyldning af gylle. Et alternativ til etablering af en støbt plads er, at pumpningen/sugningen af gylle fra beholderen altid sker med selvfyldende vogn eller lign., der har returløb til beholderen.

Såfremt der bakkes til beholderen, skal der etableres en anordning der sikrer beholderen mod påkørsel.

- 18) Der skal senest et halvt år efter gyllebeholderens opførelse, plantes slørende beplantning omkring beholderen. Alternativt skal beplantningen ske senest førstkommende efterår. Beplantningen skal bestå af egns-karakteristiske træer og buske. Beplantningen skal vedligeholdes. Beplantningen skal følge beplantningsplanen i bilag 2.
- 19) Den nye gyllebeholder på 4000 m³ er omfattet af krav om fast overdækning form af flydedug/teltoverdækning/betonlåg, hvis gylletypen ændres fra kvæggylle til gødning fra svin, kødædende pelsdyr eller biogasgylle med indhold af gylle fra svin eller kødædende pelsdyr.

- 20) Gyllebeholderen må ikke uden kommunens tilladelse tages i brug til andet formål end det ansøgte.
- 21) Gyllebeholderen skal fjernes uden udgift for kommunen, når den ikke længere er i brug til det formål, hvortil den er tilladt.

Beskyttelse af jord, grundvand og overfladevand

- 22) Der skal til beskyttelse af jord, grundvand og overfladevand træffes foranstaltninger som anført i tabellen nedenfor.

Vask af maskiner	Vask af landbrugsmaskiner og redskaber skal ske på fast vaskeplads med bortledning af vaskevandet til opsamlingsbeholder. Alternativt kan vask af landbrugsmaskiner ske på udbringningsarealerne.
Rengøring af arealer	Affald, foderrester, gødningsspild mv. skal fjernes fra befæstede arealer, som har afledning af overfladevand til nedsivning eller recipient.
Vedligeholdelse af anlæg	Afløb, beholdere, pumper og andet, som anvendes til afledning af spildevand, restvand og saftafløb, skal altid være i driftsklar stand. Ændret håndtering af spildevand, restvand og saftafløb skal anmeldes til kommunen.
Håndtering af gylle	Håndtering af gylle skal foregå under opsyn og eventuelt spild skal straks opsamles. Påfyldning af gyllevogne skal ske med vognmonteret pumpe, der har returløb til tanken eller på fast plads med afløb til opsamlingsbeholder.
Opbevaringsanlæg generelt	Opbevaringskapaciteten skal være mindst 9 mdr., dog mindst 7 måneder for kvægbrug, hvor dyrene går ude i sommerhalvåret.
Kompost- og ensilageopbevaring	Ved etablering af kompost og ensilage i markstakke skal tidspunkt og placering noteres på et kortbilag i driftsjournalen.
Oplag af olie og medicin	Eventuelt spild af olie skal straks opsamles af velegnet absorptionsmateriale – eks. kattegrus. Spildolie skal opbevares på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for forurening. Medicin skal opbevares forsvarligt og utilgængeligt for uvedkommende.
Affald	Affald skal opbevares og bortskaffes, efter kommunens til en hver tid gældende affaldsregulativ.

Beskyttelse i forhold til naboer

- 23) Der skal til beskyttelse imod væsentlige nabogener træffes foranstaltninger, som anført i tabellen nedenfor.

Fluer og skadedyr	Der skal på ejendommen foretages effektiv fluebekæmpelse - som minimum i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi. Opbevaring af foder skal ske på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter m.v.). På forlangende skal indgås kontrakt med autoriseret rottebekæmpelsesfirma.																																
Lugt	Der skal til stadighed opretholdes en god staldhygiejne, herunder renholdelse og tørhed på den faste del af staldgulvet, renholdelse for at hindre støv- og smudsbelægninger i stalden samt renholdelse af fodringssystem m.v.																																
Støj	Husdyrbrugets bidrag til støjbelastningen i omgivelserne må ikke overstige nedenstående værdier, målt ved nabobeboelser, eller deres opholdsarealer.																																
	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Dag</th> <th>Tidsrum</th> <th>db(A)</th> <th>Midlingstid</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Mandag - fredag</td> <td>07.00 - 18.00</td> <td>55</td> <td>8 timer</td> </tr> <tr> <td>Mandag - fredag</td> <td>18.00 - 22.00</td> <td>45</td> <td>1 time</td> </tr> <tr> <td>Lørdag</td> <td>07.00 - 14.00</td> <td>55</td> <td>7 timer</td> </tr> <tr> <td>Lørdag</td> <td>14.00 - 18.00</td> <td>45</td> <td>4 timer</td> </tr> <tr> <td>Lørdag</td> <td>18.00 - 22.00</td> <td>45</td> <td>1 time</td> </tr> <tr> <td>Søn- og helligdag</td> <td>07.00 - 22.00</td> <td>45</td> <td>1 time</td> </tr> <tr> <td>Alle dage</td> <td>22.00 - 07.00</td> <td>40</td> <td>½ time</td> </tr> </tbody> </table>	Dag	Tidsrum	db(A)	Midlingstid	Mandag - fredag	07.00 - 18.00	55	8 timer	Mandag - fredag	18.00 - 22.00	45	1 time	Lørdag	07.00 - 14.00	55	7 timer	Lørdag	14.00 - 18.00	45	4 timer	Lørdag	18.00 - 22.00	45	1 time	Søn- og helligdag	07.00 - 22.00	45	1 time	Alle dage	22.00 - 07.00	40	½ time
	Dag	Tidsrum	db(A)	Midlingstid																													
	Mandag - fredag	07.00 - 18.00	55	8 timer																													
	Mandag - fredag	18.00 - 22.00	45	1 time																													
	Lørdag	07.00 - 14.00	55	7 timer																													
	Lørdag	14.00 - 18.00	45	4 timer																													
	Lørdag	18.00 - 22.00	45	1 time																													
	Søn- og helligdag	07.00 - 22.00	45	1 time																													
Alle dage	22.00 - 07.00	40	½ time																														
Kontrol og målinger for støj	Husdyrbruget skal for egen regning dokumentere, at støjvilkår overholdes, hvis tilsynsmyndigheden finder det påkrævet. Kravet om dokumentation af støjforholdene kan højst fremsættes en gang årligt medmindre den seneste kontrol viser, at vilkårene ikke er overholdte. Måle- og beregningspunkter fastsættes efter nærmere aftale med tilsynsmyndigheden. Hvis de fastsatte støjgrænser overskrides, skal der sammen med rapport om målinger/ beregninger fremsendes forslag til støjreduktion ned til de fastsatte grænseværdier og med tidsplan for gennemførelse. Ved målinger/beregninger for støj, udarbejdelse af afrapportering og gennemførelse af eventuelle tiltag for støjreduktion, skal udgifterne hertil alene afholdes af virksomheden.																																
Lys	Driften må ikke medføre væsentlige lysgener for de omkringboende. Såfremt tilsynsmyndigheden vurderer, at bedriften giver anledning til væsentlige lysgener, skal bedriften lade udarbejde en handlingsplan og derefter gennemføre denne. Handlingsplanen skal godkendes af tilsynsmyndigheden.																																

Støv	Driften må ikke medføre støvgener uden for ejendommens eget areal, som af tilsynsmyndigheden skønnes at være væsentlige. Fodersiloer skal indrettes således, at støvgener i forbindelse med indblæsning af foder undgås, f.eks. med melcykloner, eller anden støvbegrænsende foranstaltninger.
Døde dyr.	Døde dyr skal bortskaffes til godkendt destruktionsvirksomhed. Animalsk affald, herunder selvdøde dyr skal opbevares og afhændes i overensstemmelse med den til enhver tid gældende bekendtgørelse om opbevaring af døde dyr.

Tilsyn, kontrol og egenkontrol

- 24) Dokumentation i form af logbog, kvitteringer og opbevaringsaftaler opbevares i mindst 3 år og forevises tilsynsmyndighed efter anmodning.

Uheld og risici

- 25) Ved driftsuheld, hvor der opstår risiko for forurening af miljøet, er der pligt til at anmelde dette til tilsynsmyndigheden, Ringkøbing-Skjern Kommune den først kommende hverdag. Er der behov for øjeblikkelig indsats ringes 112.
- 26) Senest 14 dage efter driftsuheld skal driftsansvarlig fremsende en skriftlig orientering, der beskriver uheldets omfang og indsatsen mod miljømæssige skader, samt beskriver forebyggende foranstaltninger, der begrænser risiko for nye uheld.
- 27) Ejendommens beredskabsplan/driftsforskrift skal til en hver tid være ajourført.

Ophør

- 28) Ved ophør af driften, skal der træffes de nødvendige foranstaltninger for at undgå forureningsfare og for at bringe stedet tilbage i tilfredsstillende tilstand. Bl.a. skal stoffer, der kan forurene jord, grundvand og overfladevand, samt affald bortskaffes, efter gældende regler.

Formalia

Lovgrundlag

Miljøtilladelsen er givet på baggrund af husdyrbrugsloven, hvor krav efter VVM-direktivet og habitatdirektivet, samt i et vist omfang regler fra miljøbeskyttelsesloven og planlovens landzoneregler varetages.

Miljøtilladelsen suppleres af generelle regler i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen og den generelle regulering i husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Grundlaget for miljøtilladelsen var på godkendelsestidspunktet:

- Kommuneplan 2017-2029
- Husdyrbrugsloven, Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug nr. 1572 af 20. december 2006 senest ændret i bekendtgørelse af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. nr. 520 af 1. maj 2019
- Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug nr. 2256 af 29. december 2020
- Husdyrgødningsbekendtgørelsen Bekendtgørelse om miljøregulering af dyrehold og om opbevaring og anvendelse af gødning nr. 1176 af 23. juli 2020
- Bekendtgørelse af lov om naturbeskyttelse, nr. 240 af 13. marts 2019 (Naturbeskyttelsesloven).
- Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter nr. 1595 af 6. december 2018
- Bekendtgørelse om affald, nr. 2159 af 9. december 2020 (Affaldsbekendtgørelsen).
- Bekendtgørelse om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines nr. 1257 af 27. november 2019 (Olietankbekendtgørelsen).

Der gøres opmærksom på, at ansøger selv har ansvar for at indhente nødvendige godkendelser/tilladelser i henhold til anden lovgivning.

Høring og offentliggørelse

Udkastet til miljøtilladelsen har været i 2 ugers høring hos ansøger, konsulent og naboer fra 22/3-2021 til 6/4-2021.

Naboer: Ejere og beboer af boliger og bygninger indenfor konsekvensradius på 324 meter

Matrikulære naboer: Matrikulære naboer i husdyrlovens forstand defineres som ejere af ejendomme, der matrikulært grænser op til den ejendom, hvorpå anlægget er beliggende. Ringkøbing-Skjern kommune vurderer at udvidelsen på anlæggene generelt er af underordnet betydning for de matrikulære naboer til ejendommens markarealer. Nabohøringen tager derfor udgangspunkt i den matrikel, hvorpå anlæggene ligger. De naboer til markarealer, som i særlige tilfælde bliver berørt af udvidelsen, bliver inddraget i høringen i henhold til forvaltningslovens almindelige regler om partshøring. Det er i den aktuelle sag vurderet, at der ikke er nogen, som skal inddrages i høringen.

I forbindelse med høringen er der indkommet bemærkninger til det ansøgte fra naboerne på Gråtopvej 5. Bemærkningerne til udkastet er primært af vej mæssig karakter vedr. brug, vedligeholdelse og tilstanden af Gråtopvej, som er en kommunevej.

Generelt kan der i en miljøtilladelse stilles vilkår om, at anvende bestemte interne veje samt hvilke veje der skal benyttes ved til- og frakørsel. Der kan desuden stilles krav om, at til- eller frakørsel af foder, gødning m.v. kun må ske på bestemte tidspunkter. Husdyrbruget anvender to allerede eksisterende indkørsler til ejendommen og der oprettes en ny indkørsel ind til den nye gyllebeholder. Det vurderes ikke at anvendelsen af disse indkørsler til ejendommen er til væsentlig gene for de omboende. Der er ikke i husdyrbrugsloven hjemmel til at fastsætte vilkår for transporten på offentlig vej, samt spørgsmål vedr. belastning af det lokale vejnet.

Derudover er der bemærkninger til ændringen i antallet af transportere ved opførsel af den nye møddingsplads og den nye gyllebeholder, samt udsigtsforhold ved udkørsel fra Gråtopvej til Egerisvej.

I ansøgningen er der en stigning i antallet af transportere i forhold til nudriften, men dette er sammenlignet med de angivne antal transportere i miljøgodkendelsen fra 2016. Den reelle stigning i forhold til den nuværende drift vil være minimal.

Den nye møddingsplads vil ikke ændre på, at det er nødvendigt at opbevare dybstrøelse i marken, hvorimod den nye gyllebeholder vil reducere antallet af transportere om vinteren.

I forhold til udsigtsforholdene ved udkørslen fra Gråtopvej til Egerisvej, er det vurderet af kommunens vejafdeling, at der vil være tilstrækkeligt udsyn. Dette er vurderet ud fra udkørselens bredde og da motionsareal ikke må opføres udenfor egen matrikel, vil der være tilstrækkelig afstand fra vejbanen til motionsarealet at køerne ikke skulle genere udsynet.

Ringkøbing-Skjern kommune vurderer ikke, at de indkomne bemærkninger giver anledning til ændringer i miljøtilladelsen.

Afgørelse om miljøtilladelsen vil blive offentliggjort den 3. maj 2021 på Ringkøbing-Skjern Kommunes hjemmeside på www.rksk.dk/om-kommunen/annoncering/landbrug.

Klagevejledning

I henhold til Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug kapitel 7, kan der klages over miljøtilladelsen af ansøgeren, Miljøministeriet, samt enhver, der må antages, at have en individuel væsentlig interesse i sagens udfald. Der kan desuden klages af de myndigheder og organisationer, der angivet i lovens § 85-87.

Ved klage, kan Miljø- og Fødevareklagenævnet bestemme, at klagen har opsættende virkning på udnyttelsen.

Udnyttelse af miljøtilladelsen i klageperioden og imens eventuel klage behandles, sker på eget ansvar.

Ansøgeren vil få besked, hvis der klages over afgørelsen.

For behandling af klager, der indbringes for nævnet, herunder anmodning om genoptagelse, betaler klager et gebyr på 900 kr. for privatpersoners og 1.800 kr. for virksomheders og organisationers vedkommende.

Klagegebyret tilbagebetales, hvis du får helt, eller delvis medhold i din klage, hvis den påklagede afgørelse ændres, eller ophæves, eller klagen afvises, som følge af overskredet frist, manglende klageberettigelse, eller fordi klagen ikke er omfattet af klagenævnets kompetence.

Ønskes afgørelsen prøvet ved domstolene, skal søgsmål ifølge § 90 i Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug være anlagt inden 6 måneder efter, at sagen er offentliggjort.

Klagefristen er 4 uger og regnes fra datoen for offentliggørelsen. Klagen skal være modtaget og registreret senest den 31. maj 2021.

Indsendelse af klage

Det er obligatorisk for klager, at bruge Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale Klageportal, med mindre, du har fået en tilladelse fra Miljø- og Fødevareklagenævnet, der fritager dig for, at anvende den digitale Klageportal. I nedenstående tekst kan du se, hvordan du skal bruge den digitale Klageportal.

Digital Klageportal

Hvis du ønsker, at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevarerklagenævnet. Du klager via Klageportalen, som du finder på dette link: <https://naevneneshus.dk/start-din-klage/miljoe-og-foedevareklagenævnet/>

Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er indsendt til Miljø- og Fødevarerklagenævnet, og når du har indbetalt klagegebyret. Du betaler gebyret via elektronisk overførsel eller ved giroindbetaling.

Anmodning om fritagelse for indsendelse, via klageportal

Miljø- og Fødevarerklagenævnet skal, som udgangspunkt, afvise en klage, der ikke er indsendt via Klageportalen. Hvis du ønsker, at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende din klage og en begrundet anmodning til Ringkøbing-Skjern Kommune, Smed Sørensens Vej 1, 6950 Ringkøbing. Ringkøbing-Skjern Kommune videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevarerklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Hjælp til klage

Miljø- og Fødevarerklagenævnet stiller i et vist omfang, en supportfunktion til rådighed ved oprettelse af en klage. Supportfunktionen kan kontaktes pr. tlf.: 7240 5600, eller på mail: nh@naevneneshus.dk. De kan kontaktes på følgende tidspunkter: man.-fre. 9.00-15.00.

Udnyttelse, kontinuitet og revurdering

En miljøtilladelse efter § 16b i husdyrbrugsloven bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 6 år efter at miljøtilladelsen er meddelt. Miljøtilladelsen anses for udnyttet, når byggeriet faktisk er afsluttet. Hvis der ikke foreligger et byggeri anses en tilladelse for udnyttet, når det konstateres, at det, der er truffet afgørelse om, faktisk er gennemført.

En udnyttet miljøtilladelse kan bortfalde helt eller delvist, hvis den efterfølgende ikke har været udnyttet i 3 på hinanden følgende år. Udnyttelsen forudsætter at mindst 25 % af det godkendte produktionsareal udnyttes driftsmæssigt og at den driftsmæssige udnyttelse ikke på noget tidspunkt ophører i 3 på hinanden følgende år. Driftsmæssig udnyttelse kræver, at der er dyr på produktionsarealerne svarende til mindst 50 % af det mulige ifølge dyrevelfærdskravene.

På vegne af Teknik- og Miljøudvalget

Ivan Thesbjerg
Afdelingsleder
Land og Vand, Landbrug
Ringkøbing-Skjern Kommune

Berith Bressendorff
Miljømedarbejder
Land og Vand, Landbrug
Ringkøbing-Skjern Kommune

Kopi af udkast til miljøtilladelse er sendt til:

Ansøger: Ejer af ejendommen på Gråtopvej 1, 6920 Videbæk

Konsulent: Anita Hingstman Rasmussen (SAGRO), e-mail: ahi@sagro.dk

Ejere og beboer af boliger/bygninger inden for konsekvensradius på 324 meter:

Matrikulære naboer til matrikel nr. 23a, Vorgod By, Vorgod

Kopi af miljøtilladelse er sendt til:

- SAGRO, Konsulent Anita Hingstman Rasmussen, e-mail: ahi@sagro.dk
- Ringkøbing-Skjern museum, Arkæologisk Afdeling v/Torben Egebjerg, e-mail: post@arkvest.dk
- Det økologiske Råd, 2200 København N, e-mail: husdyr@ecocouncil.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, e-mail: natur@dof.dk, ringkoebing-skjern@dof.dk
- Sundhedsstyrelsen, e-mail: senord@sst.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, Vormstrupvej 2, 7540 Haderup, e-mail: nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Danmarks Naturfredningsforenings Lokalkomité for Ringkøbing-Skjern Kommune, e-mail: dnringkoebing-skjern-sager@dn.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, Skyttevej 4, 7182 Bredsten, e-mail: post@sportsfiskerforbundet.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, e-mail: lbt@sportsfiskerforbundet.dk
- Friluftsrådet Midt-Vest, e-mail: midtvestjylland@friluftsraadet.dk

Miljøvurderingen

I henhold til husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen skal Kommunalbestyrelsen ved afgørelsen om miljøtilladelse efter § 16 b i husdyrbrugloven vurdere, om den ansøgte etablering, udvidelse eller ændring af husdyrbruget kan indebære væsentlig virkning på miljøet, herunder i forhold til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet, i forhold til navnlig

- 1) landskabelige værdier,
- 2) natur med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbart over for næringsstofpåvirkning,
- 3) jord, grundvand og overfladevand, og
- 4) lugt-, støj-, rystelses-, støv-, flue-, transport- og lysgener, uhygiejniske forhold, affaldsproduktion m.v.

Kommunalbestyrelsen skal ved vurderingen inddrage alle etableringer, udvidelser og ændringer af husdyrbruget, der er godkendt, tilladt eller afgjort efter anmeldelse inden for de seneste 8 år før kommunalbestyrelsens afgørelse.

Erhvervsmæssigt nødvendig for ejendommens drift som landbrugsejendom.

Ansøgningen omfatter følgende:

- Ny gyllebeholder på 4.000 m³
- Ny møddingsplads på ca. 225 m²
- Udvidelse af produktionsarealet i eksisterende stald med 55 m² i form af dybstrøelsesbokse til småkalve.
- Tilbygning på østlig side af løsdriftsstalden på ca. 202 m² der indrettes med dybstrøelsesbokse.
- Udendørs motionsareal på ca. 570 m² etableret med fast bund med afløb og støbt kant. Motionsarealet etableres fra den sydøstlige ende af løsdriftsstalden og i østlig retning.

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer, at de nye bygninger er en naturlig udvidelse af husdyrbruget, som er erhvervsmæssig nødvendig for ejendommens drift som landbrugsejendom.

Beskrivelse af husdyrbruget

Ansøgt drift

Stalde og produktioner Ansøgt drift						
Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
1. Stald	2962	Naturlig ventilation	6 m	(#366569) Flexgruppe: Alle kvæg; Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb	0	420
				(#366568) Flexgruppe: Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)	0	340
				(#366506) Flexgruppe: Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)	0	270
				(#366505) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	0	160
				(#366485) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	0	55
				(#366484) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	0	235
				5. Udeareal	571	Naturlig ventilation
6. Dybstrøelsesareal	203	Naturlig ventilation	3 m	(#368010) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	0	203
Sum						2254

Beskrivelse af det ansøgte:

Områder, hvor dyrene ikke kan opholde sig og/eller ikke har mulighed for at gødningsafsætte, medregnes ikke som produktionsareal.

I den eksisterende stald udvides produktionsarealet i den nordlige ende med 55 m² i form af dybstrøelsesboks til småkalve. Fra løsdriftsstalden, langs med Gråtopvej, i østlig retning, etableres der et befæstet areal, som anvendes som motionsareal til køerne. Arealet vil udgøre 571 m² og etableres med fast bund og afløb, samt omkranset af en støbt kant. På østsiden udvides produktionsarealet med en tilbygning på 203 m² med dybstrøelsesboks.

I forbindelse med overgangen til stipladsmodellen indføres der flexgrupper i alle staldafsnit.

Dyretyper og staldsystemer som indgår i flexgruppen:

Alle Kvæg; Dybstrøelse
Malkekøer, kvier og stude, Dybstrøelse
Ammekøer, slagtekalve (over 6 mdr.). Dybstrøelse
Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse
Alle kvæg; Sengestald med fast gulv
Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med fast gulv
Ammekøer, slagtekalve (over 6 mdr.). Sengestald med fast gulv
Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)
Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)
Ammekøer, slagtekalve (over 6 mdr.). Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)
Alle kvæg; Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb
Malkekøer, kvier og stude. Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb
Ammekøer, slagtekalve (over 6 mdr.). Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb

Nudrift

Stalde og produktioner Nudrift								
Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)		
1. Stald	2962	Naturlig ventilation	6 m	(#368017) Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	0	235		
				(#368016) Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse				
				(#368015) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)			0	160
				(#368014) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)			0	270
				(#368013) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)			0	340
					0	420		
Sum						1425		

Beskrivelse af nudriften:

Produktionsarealet for de eksisterende staldafsnit er baseret på opmålinger, sammenholdt med den tilladte produktion, jf. tillæg til miljøgodkendelsen fra 2017. Nakkebomsarealet er fratrukket.

Tidligere godkendelser:

Ejendommen har tidligere fået en §11-miljøtilladelse i maj 2016 og en tillægsgodkendelse i miljøtilladelsen i november 2017. Nudriften som er angivet i ansøgningen svarer til den godkendte produktionen i tillægget.

8-års drift

Stalde og produktioner 8 års drift 2009								
Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)		
1. Stald	2962	Naturlig ventilation	6 m	(#368025) Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	0	130		
				(#368024) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)			0	575
				(#368023) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)			0	190
Sum						895		

Beskrivelse af 8-årsdrift:

8-årsdriften svarer til den drift der var angivet som nudrift i miljøtilladelsen fra 2016.

Gennemgang af de enkelte bygningers anvendelse ved den fremtidige drift:

Bygning 1a: Løsdriftsstald med naturlig ventilation. Den vestlige side er indrettet som sengestald med spalter, med én række sengebåse. Den østlige side er indrettet med spalter ud mod foderbordet. Dernæst to rækker sengebåse, med fast drænet gulv i mellem. I det sydøstlige hjørne er malkestalden placeret. I den nordvestlige ende udvides produktionsarealet med 55 m² dybstrøelse til småkalve. Det øvrige produktionsareal udgør 420 m² sengestald med fast drænet gulv og 610 m² sengestald med spalter.

Bygning 1b: Lade indrettet med dybstrøelsesbokse. Bygningen er med naturlig ventilation. Produktionsarealet er angivet til 395 m² dybstrøelse. Der sker ingen ændringer af produktionsarealet. I den sydlige side af bygningen opbevares desuden halm og råvarer.

Bygning 2: Gyllebeholder på 1.200 m². Der anvendes et naturligt flydelag.

Bygning 3: Ny gyllebeholder på 4.000 m³. Der vil blive anvendt et naturligt flydelag.

Bygning 4: Ny møddingsplads på ca. 15 x 15 m. Møddingspladsen får afløb til gyllebeholder. Det er på nuværende tidspunkt ikke bestemt, om pladsen etableres med en minimum 1 m høj mur omkring, eller med 2 m randzoner omkring pladsen og med fald mod afløb.

Bygning 5: Nyt udendørs motionsareal. Arealet er angivet som produktionsareal, og udgør ca. 570 m² fast gulv. Der etableres en kant rundt om arealet, så der ikke kan ske en afstrømning af gødningsrester.

Bygning 6: Tilbygning til løsdriftsstalden. Tilbygningen måler ca. 13,5 x 15 m og bliver med naturlig ventilation. Bygningen skal anvendes til dybstrøelsesbøks. Produktionsarealet er angivet til 203 m² dybstrøelse.

Bygning 7: Maskinhus.

Bygning 8: Plansiloer med afløb til gyllebeholder.

Bygning 9: Stuehus.

Bygning 10: Garage og opbevaring.

Gødningsopbevaringsanlæg

Opbevaringslagre					
Navn	Lagertype	Yderligere oplysninger	Bedste tilgængelige opbevaringsteknik	Dimension	Areal (m ²)
Ansøgt drift					
2. Gyllebeholder	Flydende				316
4. Møddingsplads	Fast				226
3. Ny gyllebeholder	Flydende				1130
Nudrift					
2. Gyllebeholder	Flydende				316
8 års drift					
2. Gyllebeholder	Flydende				316

Der er en eksisterende gyllebeholder på ejendommen på 1200 m³ og der ansøges om at opføre en ny gyllebeholder på 4000 m³ i tilknytning til den eksisterende bebyggelse på ejendommen. Der laves en ny indkørsel til gyllebeholderen, som sammen med en eksisterende indkørsel ind til ejendommen giver adgang til gyllebeholderen, se bilag 2. Derudover ansøges der om en ny møddingsplads på 15 x 15 meter. Møddingspladsen vil blive opført med en 1 meter høj mur omkring eller med 2 meter randzone omkring pladsen med fald mod afløb.

Lagerregnskab og opbevaringskapacitet

Ejendommens fremtidige opbevaringskapacitet til flydende husdyrgødning:

Opbevaringsanlæg	Kapacitet (m ³)	Overfladeareal (m ²)	Teknologi
2 – Gyllebeholder	1.200	316	Flydelag
3 – Ny gyllebeholder	4.000	1.130	Flydelag
I alt	5.200	1.446	

Ansøger oplyser:

Flydende husdyrgødning omfatter gylle og hvad, der i øvrigt ledes til gylleanlægget i form af vaskevand mv.

Der sker en tilledning af overfladevand fra den nye møddingsplads samt de eksisterende plansiloer.

Den flydende husdyrgødning fra staldene pumpes via fortank til gyllebeholder. Gyllebeholderne tømmes vha. sugekran på gyllevogn.

Med denne tilladelse følger en fleksibilitet i antallet og sammensætningen af dyreholdet. Der vil til en hver tid være en kapacitet til minimum 9 måneder for den flydende husdyrgødning.

Dybstrøelse fra småkalvene opbevares fremadrettet på den nye møddingsplads. Alternativt anvendes den som flydelag i gyllebeholderne. Øvrige dybstrøelsesarealer og dybstrøelse der har opnået en kompostlignende tilstand køres direkte i markstak. Markstakkene etableres i henhold til den gældende lovgivning.

Kommunens vurdering:

Ansøger har redegjort for at ejendommen har adgang til opbevaringskapacitet, som sikre kravet om 9. mdr. tilgængelig opbevaringskapacitet kan overholdes.

Lokalisering

Forbudszoner

Indenfor forbudszonerne må der ikke etableres nybyggeri (husdyranlæg og gødnings- og ensilageopbevaringsanlæg) eller udvidelser/ændringer i eksisterende bygninger, der medfører forøget forurening.

Område	Afstandskrav	Afstand målet fra nybyggeri/bygning, hvor ændringen eller udvidelsen sker
By - og sommerhuszoner	50 meter	Mere end 50 meter
Lokalplanområder	50 meter	Mere end 50 meter
Nabobeboelsesbygninger	50 meter	Mere end 50 meter
Afstand til kategori 1-natur og kategori 2-natur*	10 meter	Mere end 10 meter

* Ensilageopbevaringsanlæg er ikke omfattet af kravet

Der er intet nybyggeri eller ændringer/udvidelser i de eksisterende bygninger indenfor forbudszonerne.

Afstandskrav

Til husdyranlæg generelt (stald, opbevaringslager og/eller ensilage- opbevaringsanlæg) er der faste afstandskrav for at beskytte imod forurening eller væsentlige gener fra anlæggene.

Afstandskravene gælder kun for nybyggeri, og eksisterende anlæg er derfor ikke omfattet af bestemmelsen.

Type	Afstandskrav (m)	Mindste afstand til anlæg (m)
Vandforsyning til < 10 ejendomme	25	1,8 meter til nærmeste markvandingsboring
Vandforsyning til > 10 ejendomme	50	Mere end 50 meter
Vandløb, dræn og søer * ¹	15	Mere end 15 meter
Offentlig vej, privat fællesvej	15	Op til vejskel til vejarealet ved Egerisvej og ca. 5 meter til Gråtopvej
Levnedsmiddelvirkosomhed	25	Mere end 25 meter
Beboelse på samme ejendom * ²	15	Mere end 15 meter
Naboskel	30	Mere end 30 meter

*¹ Fra åbne vandløb og til søer med et areal, der er større end 100 m² skal der være mere end 100 meter til opbevaringsanlæg for flydende husdyrgødning.

*² Ensilageopbevaringsanlæg er ikke omfattet af kravet

De lovpligtige afstandskrav er ifølge ansøgningens oplysninger overholdt.

Dog med undtagelse af §8, stk. 1 nr. 1 afstand til markvandingsboring på 25 meter og §8, stk. 1 nr. 4 afstand til offentlig vej og privat fællesvej på 15 meter til det udendørs motionsareal.

Der kan dispenseres fra disse afstandskrav, hvis det kan sikres med vilkår, at der ikke opstår forurening eller væsentlige gener.

Ansøger oplyser

Baggrunden for motionsarealets placering er at det også skal bruges som drivevej, når dyrene skal over vejen for at afgræsse. I dag ligger der spalter, men når vi fremadrettet ønsker at det skal være en del af produktionsarealet, for at leve op til de nye økologiregler, ønskes det ændret til et fast gulv. Det er en forudsætning for økologiske besætninger, at dyr kommer på græs, så derfor ønsker vi denne placering, og søger om dispensation for afstandskravene.

Dispensation til afstandskrav fra boring

Den valgte placering af det udendørs motionsareal betyder at afstandskravet til markvandingsboringen på 25 meter ikke kan opretholdes. Fra det udendørs motionsareal til markvandingsboring vil være 1,8 meter.

Det udendørs motionsareal etableres med fast bund og afløb i den ende, der ligger tættest på stalden. Derudover er der en støbt kant rundt om motionsareal. Kanten bliver lavet med en sokkelsten og er cirka 20 cm høj. Området vil blive rengjort med en minilæsser efter behov. Fra afløbet kan overfladevand pumpes over i staldens gyllekanaler. Motionsarealet er etableret så risikoen for overløb af overfladevand er meget begrænset.

Markvandingsboring er etableret med overbygning, hvor boringen er afsluttet over terræn, hvilket bevirker at et eventuelt overløb af overfladevand fra motionsarealet ikke kan påvirke boringen.

På den baggrund er det Ringkøbing-Skjern kommunes vurdering, at der ikke opstår forurening eller væsentlige gener ved at reducere afstandskravet til markvandings fra 25 meter til 1,8 meter.

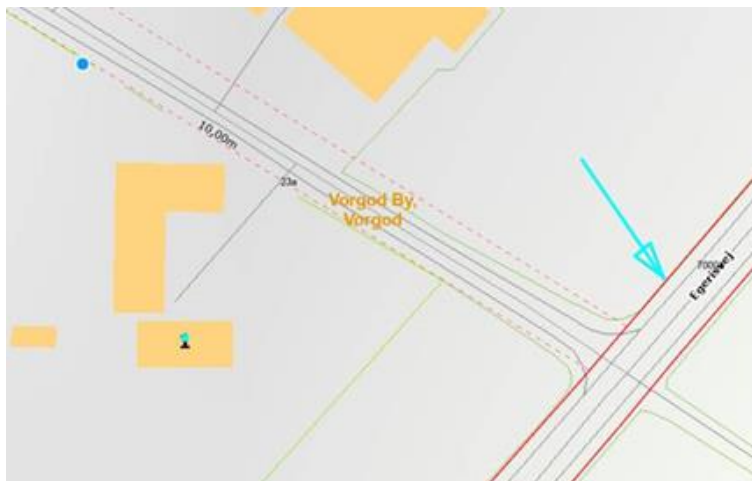
I henhold til §9, stk. 3 i Lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug meddeles der derfor i denne miljøtilladelse dispensation til et reduceret afstandskrav til 1,8 meter fra det nye motionsareal til markvandingsboringen.

Dispensation til afstandskrav til vej

Det nye motionsareal kommer til at ligge op til vejskellet ud til Egerisvej og ca. 5 meter fra Gråtopvej. Der bliver en kant på motionsarealet på 20 cm, hvilket ikke giver anledning til, at man skal bekymre sig om, at der bliver en "mur", som kan skabe trafikfarlige situationer.

Tilslutningen Egerisvej og Gråtopvej kan ses på bilag 5, som en håndskitse fra ansøger. Denne er godkendt sammen med principskitzen i bilag 6. Dvs. det er principskitzen der afsættes og senere tilsluttes motionsarealet.

På den baggrund er det Ringkøbing-Skjern kommunes vurdering, at der ikke opstår forurening eller væsentlige gener ved at reducere afstandskravet til vej fra 15 meter til henholdsvis ca. 5 meter for Gråtopvej og til vejskellet ind til vejarealet på Egerisvej, alt privat skal etableres på egen grund, dvs motionsarealet må ikke etableres i vejarealet. Skitsen nedenfor viser med rødt vejskellet jf. blå pil.

I henhold til §9, stk. 3 i Lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug meddeles der derfor i denne miljøtilladelse dispensation til et reduceret afstandskrav til henholdsvis ca. 5 meter til Gråtopvej og til vejskellet ind til vejarealet på Egerisvej fra det nye motionsareal.

Konklusion

Da de lovpligtige afstandskrav er overholdt, med undtagelse af afstandskravet til vej og en nærtliggende markvandingsboring, der meddelelse dispensation til, vurderes anlægget derfor, placeringsmæssigt, ikke at give væsentlige gener for omgivelserne eller væsentlig risiko for forurening.

Beskyttelseslinjer

Naturbeskyttelseslovens bestemmelser om bygge- og beskyttelseslinjer skal sikre, at de nærmeste omgivelser ved søer og åer samt omkring fortidsminder, skove og kirker friholdes for bebyggelse eller andre væsentlige landskabelige indgreb.

Der er ved behandlingen af sagen taget stilling til nedenstående beskyttelseslinjer, og det er med X angivet, om nybyggeri på ejendommen ligger indenfor eller udenfor linjerne.

Beskyttelseslinje	Indenfor (x)	Udenfor (x)	Beskyttelseslinje	Indenfor (x)	Udenfor (x)
Klitfredede arealer		x	Skove	x	
Strand		x	Fortidsminder		x
Søer		x	Kirker		x
Vandløb		x			

Ejendommen er beliggende indenfor skovbyggelinjen, men da ændringerne på ejendommen er erhvervsmæssige nødvendig og der bygges i tilknytning til ejendommens hidtidige bebyggelsesarealer, er disse ændringer ikke omfattet af forbuddet om opførelse af bebyggelse indenfor skovbyggelinien.

Det er på baggrund af ovenstående Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at husdyrbrugets anlæg ikke er i modstrid med de hensyn, der skal tages i forhold til ovennævnte emner.

Samlet vurdering af lokalisering

Idet husdyrbruget ligger udenfor forbudszoner, alle afstandskrav er overholdt (der er givet dispensation til afstandskravet til vej og nærmeste boring) og anlæggets placering ikke er i strid med beskyttelseslinjer, er det Ringkøbing-Skjern kommunes vurdering, at husdyrbruget ikke placeringsmæssigt vil give anledning til væsentlige gener for omgivelserne eller væsentlig risiko for forurening.

Påvirkning af landskab

Husdyrbruget ligger uden for de områder, som i kommuneplanen er udpeget som geologiske interesseområder, bevaringsværdige landskaber og værdifulde kulturmiljøer.

Større uforstyrrede landskaber

Husdyrbruget ligger inden for et større uforstyrret landskab. Målsætningen for et større uforstyrret landskab er at landskabet så vidt muligt skal friholdes for nye større tekniske anlæg, som veje, master, større virksomheder, byudvikling mv., der kan have en stor syns- og støjmæssig indvirkning på omgivelserne. Landbrugsbyggeri vurderes som udgangspunkt ikke at være et større teknisk anlæg.

Landskabsvurdering

Husdyrbruget ligger i skovbjerg Bakkeø Mosaiklandskab. Landskabets mosaik af plantage, hede, dyrkede marker og afgræssede enge er væsentlige for landskabsområdets karakter og bør understøttes.

Landskabets geologiske karaktertræk af et bakket terræn med tydelige smeltevandsdale bør fortsat kunne aflæses, og bør derfor styrkes og opretholdes.

Det er muligt at etablere landbrugsbyggeri i forskellig skala, da landskabsområdet har kapacitet til forskellige former for tilpasning.

Landbrugsbyggeri bør holdes i en lille til middel skala og tilpasses den karakter, området fremstår med. Landbrugsbyggeriet bør afskærmes af beplantning.

Ved alt byggeri bør den samlede bygningsmasse fremstå ensartet og harmonisk i landskabet.

Afskærmning ved hjælp af bevoksning bør tage udgangspunkt i eksisterende hegnsstrukturer samt øvrig beplantning. Ny beplantning bør understøtte disse strukturer.

Bygningsbeskrivelse

Det nye staldafsniit opføres i tilknytning til den eksisterende bygningsmasse. Den nye gyllebeholder placeres ca. 30 meter fra de eksisterende bygninger, men tæt på den eksisterende beplantning på vestsiden af ejendommen og gyllebeholderen omkranses af beplantning. Derfor vil hele ejendommen fremstå som en samlet enhed efter udvidelsen.

Der skabes sammenhæng mellem nye og gamle bygninger ved at arbejde med en gennemgående farveholdning og materialevalg. Den nye tilbygning vil der blive opført med i lignende materialer og farvevalg som de eksisterende bygninger.

For at fremme byggeriets indpasning i landskabet stilles vilkår til et afdæmpet valg af farvenuance samt brug af ikke reflekterende materialer.

Beplantning:

Nordvest langs med ejendommen er der et læhegn, der sammen med beplantningen omkring stuehuset afskærmer ejendommen fra syd, nord og vest, så der primært er indkik mod øst. Der vil derfor være indkik fra Egerisvej, hvilket også er tilfældet i nudrift. Den nye gyllebeholder placeres på ydersiden af læhegnet mod nordvest. Der etableres beplantning omkring den nye gyllebeholder, så gyllebeholderen bliver afskærmet med undtagelse ind og udkørslen til gyllebeholderen. Se beplantningsplanen bilag 2

Beplantning udgør et betydningsfuldt element ved at relatere et bygningsanlæg til landskabet og visuelt binde det til jordoverfladen og skabe et harmonisk anlæg.

Især beplantningen op til og omkring bygningerne har betydning for helhedsbilledet i forhold til omgivelser og landskabet. Sammen med stillingtagen til materialer og farver er beplantning vigtigt for staldanlægs miljø ude og inde samt for den visuelle opfattelse af byggeriet i sig selv og i tilknytning til dets omgivelser.

Af hensyn til landskabets nuværende udseende og beplantningsstrukturer omkring husdyrbrugets anlæg bør den eksisterende beplantning omkring anlægget bibeholdes omkring nybyggeriet. Der laves en ny indkørsel til den nye gyllebeholder igennem det nordvestlige læhegn. Derudover stilles der vilkår om at der senest et halvt år efter gyllebeholderens opførelse skal, plantes slørende beplantning omkring beholderen efter beplantningsplanen i bilag 2. Alternativt skal beplantningen ske senest førstkommande efterår. Beplantningen skal bestå af egns-karakteristiske træer og buske. Beplantningen skal vedligeholdes.

Samlet vurdering af påvirkningen af landskab

Det er på baggrund af ovenstående Ringkøbing-Skjern Kommunes samlede vurdering, at det ansøgte husdyrbrug ikke er i modstrid med ønsket om at bevare det åbne landskab og beskytte de landskabelige hensyn, der er beskrevet i kommuneplanens retningslinjer for udviklingen af Ringkøbing-Skjern Kommune. Husdyrbruget vurderes således, hverken at skæmme landskabet, have synlige langtrækkende konsekvenser for landskabet, eller på anden vis påvirke de landskabelige værdier væsentligt.

Påvirkning af vilde planter og dyr.

Ammoniak påvirkning af natur

Påvirkningen af natur med dens bestande af vilde planter og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbart over for næringsstofpåvirkning vurderes på baggrund af følgende

Den maksimale tilladte totaldeposition af ammoniak på ammoniakfølsomme natur-områder omfattet af § 7 stk. 1, nr. 1 og 2, i bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

Den maksimale tilladte merdeposition af øvrige ammoniakfølsomme naturområder efter konkret vurdering, jf. § 29, i bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug.

Kategori 1-Natur

§ 7, stk. 1, nr. 1, omfatter nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper beliggende inden for Internationale Naturbeskyttelsesområder. De Natura 2000-naturtyper, som omfattes af § 7, stk. 1, nr. 1, er afgrænset til de ammoniakfølsomme Natura 2000-naturtyper, som indgår i udpegningsgrundlaget for området og er kortlagte af Naturstyrelsen i forbindelse med Natura 2000 planlægningen. Desuden omfatter § 7, stk. 1, nr. 1 heder og overdrev indenfor Internationale Naturbeskyttelsesområder, som er beskyttet efter naturbeskyttelsesloven § 3.

Kategori 2-Natur

§ 7, stk. 1, nr. 2, omfatter nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper, der er beliggende uden for Internationale Naturbeskyttelsesområder. Det drejer sig om naturtyperne: Højmoser, lobeliesøer, samt heder større end 10 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 og overdrev større end 2,5 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.

Kategori 3-Natur.

For ammoniakfølsomme naturtyper, som ikke er omfattet af ovenstående Kategori 1- og 2-Natur, skal kommunen foretage en konkret vurdering af, om der skal fastsættes krav.

Kommunen skal konkret vurdere, følgende beskyttede ammoniakfølsomme naturtyper uden for de Internationale Naturbeskyttelsesområder, der ikke er omfattet af § 7 stk. 1, nr. 1 og 2: Det drejer sig om heder, moser og overdrev, som er beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3.

Kommunen skal også konkret vurdere ammoniakfølsomme skove, der ligger uden for de Internationale Naturbeskyttelsesområder.

Ved den konkrete vurdering af, om der er tale om særlige regionale, eller lokale naturinteresser og ved vurdering af, om der skal stilles krav til den maksimale N-merdeposition på naturområder omfattet af Kategori 3-Natur, skal kommunen inddrage følgende fire kriterier:

1. Det aktuelle naturområdes status i kommuneplanen, herunder særligt, om det aktuelle ammoniakfølsomme naturområde er omfattet af kommuneplanens udpegnings af særligt værdifulde naturområder, rekreative områder og/eller værdifulde kulturmiljøer, samt kommuneplanens retningslinjer for varetagelsen af naturbeskyttelsesinteresserne, de rekreative interesser og de kulturhistoriske interesser.
2. Om de aktuelle områder er omfattet af fredning, handleplan for naturpleje, eller anden planlagt naturindsats.

3. Det aktuelle naturområdes naturkvalitet.
4. Kvælstofbidrag fra området fra andre kilder (fx markbidrag), herunder, for så vidt angår skove, om de gødskes.

Kravene til ammoniakdepositionen er forskellige i de tre kategorier. Kravene fremgår af nedenstående tabel. Med »totaldeposition« menes ammoniakdepositionen fra stald og lager fra hele husdyrbruget (både fra den ansøgte og eksisterende drift), mens der med »merdeposition« menes ændringen i ammoniakdepositionen fra husdyrbrugets anlæg (stald og lager), som følge af det ansøgte.

Naturtyper	Fastsat beskyttelsesniveau
Kategori 1. § 7 stk. 1, nr. 1	Max. totaldeposition afhængig af antal husdyrbrug i nærheden*): 0,2 kg N/ha/år ved > 1 husdyrbrug 0,4 kg N/ha/år ved 1 husdyrbrug 0,7 kg N/ha ved 0 husdyrbrug.
Kategori 2. § 7 stk. 1, nr. 2	Max. totaldeposition på 1,0 kg N/ha pr. år
Kategori 3. Heder, moser og overdrev, som er beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3 og ammoniakfølsomme skove.	Max. merdeposition på 1,0 kg N/ha pr. år. Kommunen kan tillade en merdeposition, der er større end 1,0 kg N/ha pr. år, men ikke stille krav om mindre merdeposition end 1,0 kg N/ha pr. år.

Påvirkningen af nærmeste Kategori 1-Natur

I kraft af den store afstand (mere end 4 km) til kategori 1 naturområdet er det vurderet, at udvidelsen, samt det samlede husdyrbrug ikke vil medføre en væsentlig ammoniakpåvirkning af nærmeste Kategori 1-Natur.

Kommunen vurderer samtidig, at der ikke er andre kategori 1 naturområder, som vil blive væsentlig påvirket af udvidelsen af husdyrbruget. Det begrundes i de meget store afstande til de andre kategori 1 naturområder.

Påvirkningen af nærmeste Kategori 2-Natur

Afstand og beregninger til de nærmeste kategori 2 natur

Kat. 2 hede - Naturområde (kategori 2)		
Type	Navn	Afstand [m]
Staldbygning	1. Stald	3503
Gødningslager	2. Gyllebeholder	3552

Naturpunkt: Kat. 2 hede	
Kategori	Kategori 2
Opretter	Ansøger
Ruhed	Skov
Beskrivelse	
Kumulation	Nul ejendomme (0)
Merdeposition (8 års-drift)	0,0 kg N/ha/år
Merdeposition (nudrift)	0,0 kg N/ha/år
Total deposition	0,0 kg N/ha/år

Naturlinjer til punkt: Kat. 2 hede				
Naturlinje fra	Ruhed opland	Merdeposition (nudrift) (kg N/ha/år)	Merdeposition (8 års-drift) (kg N/ha/år)	Totaldeposition (kg N/ha/år)
S: 1. Stald	Landbrug	0,0	0,0	0,0
G: 2. Gyllebeholder	Landbrug	0,0	0,0	0,0
G: 4. Møddingsplads	Landbrug	0,0	0,0	0,0
G: 3. Ny gyllebeholder	Landbrug	0,0	0,0	0,0
S: 5. Udeareal	Landbrug	0,0	0,0	0,0
S: 6. Dybstrøelsesareal	Landbrug	0,0	0,0	0,0

Kat. 2 hede - Naturområde (kategori 2)		
Type	Navn	Afstand [m]
Staldbygning	5. Udeareal	2810
Gødningslager	2. Gyllebeholder	2888

Naturpunkt: Kat. 2 hede	
Kategori	Kategori 2
Opretter	Ansøger
Ruhed	Skov
Beskrivelse	
Kumulation	Nul ejendomme (0)
Merdeposition (8 års-drift)	0,0 kg N/ha/år
Merdeposition (nudrift)	0,0 kg N/ha/år
Total deposition	0,0 kg N/ha/år

Naturlinjer til punkt: Kat. 2 hede				
Naturlinje fra	Ruhed opland	Merdeposition (nudrift) (kg N/ha/år)	Merdeposition (8 års-drift) (kg N/ha/år)	Totaldeposition (kg N/ha/år)
S: 1. Stald	Landbrug	0,0	0,0	0,0
G: 2. Gyllebeholder	Landbrug	0,0	0,0	0,0
G: 4. Møddingsplads	Landbrug	0,0	0,0	0,0
G: 3. Ny gyllebeholder	Landbrug	0,0	0,0	0,0
S: 5. Udeareal	Landbrug	0,0	0,0	0,0
S: 6. Dybstrøelsesareal	Landbrug	0,0	0,0	0,0

Det nærmeste Kategori 2 område ligger ca. 2,8 km sydøst fra de nærmeste anlæg på husdyrbruget. Naturområdet er et hede på over 10 ha (Se Bilag 4).

Tålegrænsen for hede vurderes til at være mellem 10-20 kg N /ha/år.

En beregning af ammoniakdepositionen til området viser, at totaldepositionen til området fra det samlede produktionsanlæg maksimalt vil være på 0,0 kg N/ha/år.

Beskyttelsesniveauet for Kategori 2-Natur er fastsat til en samlet belastning fra husdyrbruget på maksimalt 1,0 kg N/ha/år. Da totalbelastningen af naturområdet vil ligge under 1,0 kg N/ha/år, er beskyttelsesniveauet til det konkrete naturområde overholdt.

Påvirkningen af nærmeste Kategori 3-Natur og øvrig natur

Inden for 1.000 meter fra staldanlægget er der registreret heder, moser, overdrev og potentielt ammoniakfølsomme skove. Moser, heder, enge, strandenge, søer og overdrev er omfattet af § 3 i Naturbeskyttelsesloven, som beskytter disse naturområder imod tilstandsændringer.

Kategori 3 natur er heder under 10 ha, overdrev under 2,5 ha, samt moser og ammoniakfølsomme skove.

Kategori 3-naturområderne og øvrigt §3 beskyttet natur indenfor 1.000 meter fra staldanlægget er angivet i tabellen nedenfor:

Navn:	Kategori:	Opretter:	Kumulation:	Ruhed natur:	Merdeposition (kg N/ha/år):		Totaldeposition (kg N/ha/år):
					8-års drift	Nudrift:	
12. Kat 3 overdrev	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,2	0,1	0,3
11. Kat 3 mose	Kategori 3	Ansøger	0	Mk	0,2	0,2	0,4
10. Kat 3 mose	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,2	0,2	0,4
9. Kat 3 mose	Kategori 3	Ansøger	0	Mk	0,1	0,1	0,2
8. Kat 3 mose	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,2	0,1	0,2
7. Kat 3 mose	Kategori 3	Ansøger	0	Mk	0,0	0,0	0,1
6. Kat 3 mose	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,1
5. Kat 3 Pot NH3 skov	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,2	0,2	0,3
4. Kat 3 hede	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,2	0,1	0,2
3. Kat 3 hede	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,5	0,4	0,8
2. Kat 3 hede	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,6	0,4	1,0
1. Kat 3 hede	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,8	0,5	1,3

Der er tre overordnede målsætninger for naturbeskyttelsesområderne i kommuneplanen (Kommuneplanen kan ses på www.rksk.dk):

	A-målsatte	B-målsatte	C-målsatte
Mål	Områderne bevares med deres sjældne plante-og dyreliv intakt, og der gøres en	Der arbejdes aktivt for en gunstig	Der arbejdes for at bevare en god

	særlig indsats for at videreudvikle naturværdierne	bevaringsstatus for områdenes plante- og dyreliv	biologisk tilstand af de målsatte områder
--	--	--	---

Beskyttelsesniveauet for Kategori 3-Natur er fastsat til en merbelastning på 1,0 kg N/ha/år med mulighed for, at der kan tillades en højere merdeposition, hvis kommunen vurderer, at det konkrete naturområde kan tåle det.

Idet merbelastningen til Kategori 3-Natur områderne ligger under 1,0 kg N/ha/år, er beskyttelsesniveauet overholdt til Kategori 3-Natur.

Ammoniakfølsomme skove:

Der er registreret potentielt ammoniakfølsomme skov – naturlig lysåben tilgroet areal inden for 1.000 meter fra husdyrbruget. Ammoniakfølsomme naturligt tilgroet lysåbne skove, er skove, der er vokset op af sig selv på et naturareal fx tidligere hede, mose eller overdrev. Dette bygger på en analyse af § 3 beskyttede arealer, med et trækronedække på ned til 10-20 %. Der er beregnet en merbelastning med ammoniak til skoven på 0,2 kg N /ha/år.

Idet merbelastningen ligger under 1 kg/N/ha/år, vurderer kommunen, at projektet ikke vil medføre en ændring af skovens tilstand.

Påvirkning af bilag IV-arter

EU-medlemslandene skal, i henhold til Habitatdirektivets artikel 12, indføre en streng beskyttelse af en række dyre- og plantearter, uanset om de forekommer inden for et af de udpegede habitatområder, eller udenfor. Disse arter fremgår af Habitatdirektivets bilag IV.

For dyrearterne, er der bl.a. forbud imod beskadigelse, eller ødelæggelse af yngle-, eller rasteområder og imod forsætlig forstyrrelse af arterne, i særdeleshed i perioder, hvor dyrene yngler, udviser yngelpleje, overvintrer, eller vandrer.

For plantearterne er der bl.a. forbud i mod forsætlig plukning, indsamling, afskæring, oprivning med rod, eller ødelæggelse af disse vildtvoksende planter i naturen.

Følgende dyrearter kan tænkes, at forekomme i Ringkøbing-Skjern Kommune:

- Småflagermus, Markfirben, Odder, Spidssnudet frø og Strandtudse, samt visse vandtilknyttede insekter. Arterne er næppe tilknyttet driftsbygningerne, men nedenstående arter kan muligvis have levested, fødesøgningsområde, eller opholdssted i habitater tilknyttet, eller i nærheden af udbringningsarealerne:
- Småflagermus: Ud fra småflagermus' levevis vurderes det, at de ikke påvirkes negativt af driften af husdyrbruget.
- Odder: Kan forekomme i nærområdet i tilknytning til vandløb, sø eller fjord, men er med sin levevis næppe truet af driften af husdyrbruget.
- Bæver: Kan forekomme i nærområdet i tilknytning til vandløb eller søer, men er med sin levevis næppe truet af driften af husdyrbruget. Har sin hovedaktivitet i et kerneområde, hvor dæmninger og bæverbo kan observeres - som oftest nær pilebuske, birk, bævreasp og røn.
- Ulv: Kan forekomme i nærområdet i tilknytning til større skov- og hedeområder med en stor bestand af krondyr. Foretrækker tyndt befolkede områder, men er med sin levevis næppe truet af driften af husdyrbruget.
- Markfirben: Er udbredt i store dele af landet, men trues næppe af driften af husdyrbruget.

- Visse vandtilknyttede insekter, heriblandt grøn kølleguldsmed: Kan være tilknyttet nærområdets vandhuller og fugtige arealer. Der foreligger dog ingen aktuelle registreringer. Disse påvirkes negativt, når vandmiljøerne næringsstofberiges, eller gror til.
- Spidssnudet frø og strandtudse: Kan forekomme i nærområdets vandhuller og fugtige arealer. Der foreligger ingen aktuelle registreringer. Padder påvirkes negativt, når vandmiljøerne næringsstofberiges eller ændrer karakter.

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer på grundlag af det oplyste:

- At det areal, der omfattes af nybyggeri i forbindelse med projektets gennemførelse, hovedsagelig er almindelig omdriftsareal, og at inddragelsen til bebyggelse ikke vil påvirke bilag IV-arter væsentligt.
- At der i forbindelse med projektets gennemførelse ikke vil ske øvrige ændringer i arealanvendelsen, som vil være væsentlige for Bilag IV-arters trivsel
- At driften af husdyrbruget, samlet set, ikke vil medføre beskadigelse, eller ødelæggelse af yngle-, eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er optaget i EF-habitatdirektivets bilag IV, litra a, samt ikke vil medføre ødelæggelse af de plantearter, som er optaget på EF-habitatdirektivets Bilag IV, litra b

Samlet vurdering af påvirkningen af vilde planter og dyr

De generelle beskyttelsesniveauer er i forhold til Kategori 1-, 2- og 3-Natur overholdt. Der ligger ingen stalde, eller lagre inden for 10 meter til Kategori 1-, 2- og 3-Natur.

Overholdelsen af BAT-emissionskravet til ammoniak og det generelle beskyttelsesniveau beskytter, som udgangspunkt, de kvælstoffølsomme naturtyper tilstrækkeligt mod kvælstofpåvirkning fra husdyrbrugets produktionsanlæg.

Den reelle ammoniakudledning fra husdyrbrugets anlæg vil afhænge af flere forhold, men ammoniakudledningen vil især kunne minimeres ved grundig og hyppig rengøring af overflader, som husdyrgødningen afsættes på.

I forhold til påvirkningen af bilag IV-arter vurderer Ringkøbing-Skjern Kommune, at husdyrbruget – ved overholdelse af de til enhver tid gældende generelle miljøregler og af de øvrige opstillede vilkår for miljøtilladelsen - drives således, at påvirkningen på omgivelserne med luftbåren kvælstof fra produktionsanlægget minimeres til et acceptabelt niveau.

Det vurderes at ammoniakudledningen fra produktionsanlægget i sig selv og sammen med andre nærliggende husdyrbrug ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af de omkring liggende naturområder.

Endvidere vurderes det at det ikke på et konkret eksperimentelt videnskabeligt grundlag kan dokumenteres, at ammoniakpåvirkningen fra husdyrbruget vil medføre en påviselig biologisk ændring af egnens naturområder.

Påvirkning af jord, grundvand og overfladevand

Reguleringen af arealer til udbringning af husdyrgødning sker gennem generelle regler uden krav om

forudgående tilladelse. Miljøvurderingen omfatter derfor alene den påvirkning som husdyrbrugets anlæg og aktiviteter derpå kan medføre.

Generelt er husdyrbrugets anlæg omfattet af kravene i husdyrgødningsbekendtgørelsen og ved Ringkøbing-Skjern Kommunes miljøtilsyn på husdyrbrugene føres der tilsyn med overholdelsen af bekendtgørelsen. Der er mulighed for, at der i tilladelser efter [§ 16 b](#) i husdyrbrugsloven kan fastsættes vilkår, der er mere vidtgående end bekendtgørelsens regler.

Påvirkning fra staldanlæg:

Generelt skal husdyranlæg, herunder stalde, læskure m.v., være indrettet således, at forurening af grundvand og overfladevand ikke finder sted. Tilsvarende gælder for løbegårde og lignende, hvor der er en sådan koncentration af dyr, at næringsstofferne fra husdyrgødningen set over en årrække ikke kan udnyttes på arealet.

Det er kommunens vurdering, at når staldene er etableret med fast bund eller gulve udført af bestandige materialer, som er uigennemtrængelige for fugt, og som kan modstå påvirkningerne fra dyrene og de anvendte redskaber, vil der ikke være en påvirkning af jord, grundvand eller overfladevand fra staldanlægget.

Staldene er desuden indrettet med et afløbssystem til opsamling af flydende husdyrgødning og restvand, jf. afløbsplanen i bilag 3. Det nye motionsareal etableres med fast gulv med afløb, som pumpes til den eksisterende stalds gyllekanaler.

Påvirkning fra gødningsopbevaringsanlæg:

Generelt skal husdyrgødning føres fra stalden til opbevaringsanlæg, som er etableret og drives i henhold til husdyrgødningsbekendtgørelsens krav. Husdyrgødningsbaseret kompost med et tørstofindhold på mindst 30 pct. må dog også oplagres i marken (markstakke) efter husdyrgødningsbekendtgørelsens regler.

Ansøger oplyser, at der er tilstrækkelig opbevaringskapacitet til at den lagrede gylle kan udbringes i perioder, hvor der er optimale vækstbetingelser for den voksende afgrøde. Tanken tømmes ca. en gang årligt for inspektion og vedligeholdelse, og er tilmeldt de lovpligtige regelmæssige eftersyn, hvilket betyder at tankene hvert 10 år bliver kontrolleret for om der skulle være tegn på begyndende utætheder.

Opbevaring af dybstrøelse sker efter lovgivning og overdækkes hvis der ikke sker tilførsel dagligt. Saftafløb/regnvand pumpes til gylletank. Udbringning af dybstrøelse sker efter regler.

Påvirkning fra foderopbevaringsanlæg:

Ensilage opbevares i ejendommens plansiloer. Der kan forekomme opbevaring af foder i markstakke. Markstakkene etableres i henhold til den gældende lovgivning.

Der opbevares halm og råvarer i laden bygning 1b.

Håndtering af spildevand, restvand og saftafløb

På et husdyrbrug kan der være forskellige typer af brugt vand og saft fra foder og husdyrgødning, som skal håndteres på forskellige måder. Definition af type, krav dertil og beskrivelse af den aktuelle håndtering på Gråtopvej 1, 6920 Videbæk er samlet i nedenstående tabel.

<p>Sanitært spildevand</p> <p>Definition og krav: Afløb fra toilet og køkken i driftsbygninger, skal afledes til et godkendt spildevandssystem. Der skal ansøges om særskilt godkendelse.</p> <p>Håndtering på husdyrbruget: Der er ingen sanitært spildevand fra driftsbygningerne.</p>
<p>Regnvand</p> <p>Definition og krav: Tagvand og vand fra befæstede arealer, som ledes direkte til dræn/faskine i stedet for spildevandssystem. I forhold til de befæstede arealer forudsætter dette, at der ikke er væsentlig risiko for spild af olie eller andre forurenende stoffer på de befæstede arealer. På landbrugsejendomme kan vandet fra tagflader og befæstede overflader afledes til nedsivning eller til vandløb. Alle ændringer af eksisterende afløb skal som udgangspunkt godkendes. Hvis der er øget areal med tagflader eller befæstede arealer hvor vandet afledes til nedsivning skal der søges om en nedsivningstilladelse hos Ringkøbing-Skjern Kommune. Hvis der er øget areal med tagflader eller befæstede arealer med afledning til vandløb, herunder dræn og grøfter, skal der søges om en udledningstilladelse hos Ringkøbing-Skjern Kommune.</p> <p>Håndtering på husdyrbruget: Eksisterende tagflader er opgjort til ca. 1500 m². Tagflader på det nye dybstrøelsesareal er opgjort til ca. 203 m². Regnvand fra tagene ledes til marken mod nord, hvor det nedsives. Udløbspunkt for afløb er vist på bilag 3.</p>
<p>Møddings- og ensilagesaft</p> <p>Definition og krav: På møddingspladser og ensilagepladser skal regnvand, som falder på pladserne og væske der løber fra saftgivende ensilage og fast gødning opsamles i en godkendt beholder og udbringes efter samme regler som gylle og fast gødning.</p> <p>Håndtering på husdyrbruget: Overfladevand fra plansiloerne og den nye møddingsplads ledes til gyllebeholderen</p>
<p>Restvand</p> <p>Definition og krav: Vand fra vask af produkter fra husdyrhold, foderrequisitter og lignende fra almindelig landbrugsdrift. Væske fra ensilageopbevaringsanlæg med ikke-saftgivende ensilage og væske, der udelukkende er opsamlet fra ensilageopbevaringsanlæg senere end 1 måned fra ilægning af saftgivende ensilage. Restvand kan efter anmeldelse til Ringkøbing-Skjern Kommune udsprinkles på landbrugsarealer med en afgrøde. Betingelserne i landbrugets byggeblad om udsprinkling af ensilagesaft og restvand skal være opfyldt.</p> <p>Håndtering på husdyrbruget: Mælkerumsvand og andet rengøringsvand fra staldanlæg ledes til gyllekanaler/gyllebeholder. Det udendørs motionsareal etableres med fast bund og afløb i den ene ende tættest på stalden. Restvandet opsamles og herfra kan overfladevandet pumpes over i staldens gyllekanaler og videre til gyllebeholder.</p>
<p>Spildevand fra vaskeplads</p> <p>Definition og krav: Spildevand fra vask af landbrugsmaskiner skal opsamles i gyllebeholder eller anden godkendt beholder. Alternativt kan vask af landbrugsmaskiner ske i marken.</p> <p>Håndtering på husdyrbruget: På husdyrbruget foretages vask af maskiner i marken eller på støbt plads ved fortank med afløb til fortanken.</p>

Der henvises desuden til afløbsplan i bilag 3.

Påvirkning fra opbevaring af bekæmpelsesmidler, olie og brændstof

Ansøger oplyser:

Olie

På ejendommen er der en dieseltank på 1.350 l fra 2006. Dieseltanken er placeret på fast bund uden afløb. Spildolie opbevares i tætte tromler i maskinhuset eller tages med retur af mekaniker. Spildolien vil blive afhentet af et godkendt firma eller afleveret på den kommunale modtagestation.

Kemikalier og pesticider

Ejendommen drives økologisk. Der er således ingen opbevaring af pesticider på ejendommen.

I tankrummet opbevares rengøringsmidler til malkeanlæg. Nødvendige rengøringsmidler bruges op i ejendommens drift, hvorved der normalt ikke er kemikalieaffald til bortskaffelse. Hvis reglerne ændres så et kemikalie, der tidligere har været benyttet på ejendommen, bliver ulovligt at bruge, vil det blive afleveret på den kommunale modtagestation.

Medicin

Dyrlægen foretager stort set al medicinering af dyr. I tilfælde af medicinrester returneres det til dyrlæge eller apotek. Det er dog sjældent at det sker, da alt det indkøbte opbruges. Skarpe og spidse genstande opbevares i lukket beholder i stalden, og afleveres til dyrlæge eller på kommunal genbrugsstation. Ringkøbing-Skjern Kommune kan oplyse, at generelt skal opbevaring ske, så der ikke er risiko for at forurene jord, vandmiljø og grundvand. Det betyder i praksis, at der ikke må være afløb fra opbevaringsrum, med mindre det fører til en opsamlingsbeholder. Det betyder også, at gulvet skal være med tæt bund. Spild skal suges op med f.eks. kattegrus eller savsmuld og afleveres til en genbrugsstation.

Påvirkning af grundvand

Anlægget ligger i område med almindelige drikkevandsinteresser.

På husdyrbrugets arealer er der markvandingsboringer. Ved boringer, jf. § 22, stk. 1 i Miljøbeskyttelsesloven, bør der holdes et beskyttelseszone omkring borestedet på mindst 10 m for almene vandforsyningsboringer og på mindst 5 m for ikke-almene vandforsyningsboringer.

Det vil sige, at der skal holdes en sprøjte- og gødningsfri zone omkring vandboringerne på mindst 5 meter. Opblanding og opbevaring af bekæmpelsesmidler, herunder tom emballage, samt andre stoffer, der kan forurene grundvandet, er heller ikke tilladt inden for fredningsbæltet.

Håndtering og opbevaring af affald

Ansøger oplyser:

I den daglige drift vil der være en række affaldsprodukter til bortskaffelse via kommunale ordninger og modtagestationer. Affaldet tilstræbes opbevaret og bortskaffet i overensstemmelse med affaldsregulativerne for Ringkøbing-Skjern Kommune.

Dagrenovation samt pap og papir fra bedriften fyldes i affaldscontainerer. Affaldscontaineren tømmes hver 14. dag via den kommunale ordning.

Forbrændingseget affald fra produktionen opbevares i maskinhuset, og som afleveres på den kommunale modtagestation løbende.

Ikke forbrændingseget affald (f.eks. eternit, glaserede fliser og tegl, imprægneret træ o.l.) forefindes normalt ikke på ejendommen, men i tilfælde af den type affald opstår, så bortskaffes det til kommunal genbrugsplads. Eventuelt jernaffald bortskaffes til skrothandler.

Øvrigt farligt affald som f.eks. lysstofrør, el-sparepærer, oliefiltre, batterier eller spraydåser indsamles i servicenummer/værksted. Brugte batterier tages ofte med retur af leverandør. Andet leveres til kommunal modtagestation.

Håndtering af unormale driftssituationer og uheld

Ansøger oplyser:

For at minimere risikoen for nedsivning af stoffer til grundvandet samt beskyttelse af det omgivende miljø, er der redegjort for procedure for håndtering af gylle, kemikalier og olie ved uheld på husdyrbruget.

Der henvises desuden til beredskabsplan indsendt sammen med ansøgningen.

Redegørelse for mulige uheld:

Umiddelbare risici for uheld i forbindelse med driften, der kan medføre en øget forurening, vil være: brand, uheld med eller ved gyllebeholdere, herunder f.eks. beskadigelse af gyllebeholdere ved strejfen eller påkørsel, eller på anden måde ved lækage eller overløb, der vil medføre udsivning af gylle. Eller spild af kemi eller olie. Kontrol med gødningsmængder, gødningsanvendelse, antal dyr etc. udføres efter gældende lovkrav (gødningsregnskab og husdyrindberetning) og kontrolleres af Landbrugsstyrelsen. Det er et styringsredskab der sikrer, at afgrøderne gødes efter behov, at gødning tilføres markerne når vejret tillader det så næringsstofudledningen til det omgivende miljø minimeres.

Minimering af risiko for uheld

Hvis der sker spild af olie under påfyldning, eller hvis det der sker, ikke umiddelbart kan fjernes ved afgravning eller ved brug af sugemateriale (savsmuld eller grus), vil både Alarmcentral (tlf. 112) og Miljøvagt blive kontaktet. Hvis der er mistanke om, at olie eventuelt kan sive ud af tanken, vil tanken blive tømt for olie. Såfremt det drejer sig om en mængde, som ejer ikke selv har mulighed for at fjerne, vil enten brandvæsenet eller en slamsuger, der må tage imod olieaffald, blive kontaktet, så tanken kan blive tømt. Såfremt der er sket spild, der ikke kan fjernes, vil både Miljøvagten og Alarmcentralen (tlf. 112) blive kontaktet.

Der er ingen kemikalier på ejendommen.

Gyllebeholdere er underlagt 10-års kontrol, hvor en kontrollant kontrollerer beholderens tæthed og kabler over og under terræn. Derudover er gyllebeholdere placeret sådan, at den er under dagligt opsyn for eventuelle revner, rust på synlige kabler, gylleudsivninger og andet. Ved påkørsel eller strejfen af gyllebeholdere med maskiner eller andet vil eventuelle revner blive tilset med det samme og udbedret straks. Hvis revnen ikke kan udbedres ved egen hjælp, vil beholderproducenten blive kontaktet om assistance.

Gylletankene tømmes med selvlæssende gyllevogne påmonteret sugekran.

Minimering af gene og forurening ved uheld

Hvis gyllebeholderen skulle springe, vil alarmcentralen på tlf.: 112 blive kontaktet øjeblikkeligt.

Ved driftsuheld, hvor der er sket, eller hvor der er fare for at ske en større forurening af omgivelserne, vil alarmcentralen straks blive kontaktet på tlf.: 112.

I tilfælde af lækage på gyllebeholderen vil gyllen blive forsøgt opdæmmet med jord, halmballer ol.

Kommunens vurdering:

I forbindelse med denne miljøtilladelse, er der udarbejdet en beredskabsplan, der beskriver, hvorledes der skal reageres i unormale driftssituationer og i tilfælde af uheld med eks. gylle. Der er stillet vilkår om, at beredskabsplanen til en hver tid skal være ajourført.

Det er Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at udarbejdelse af en beredskabsplan tilskynder ansøger i at gennemgå bedriften og foretage en risikovurdering af, om der skal ændres i drift eller indretning, således at risikoen for uheld minimeres samt at omfanget af skaden ved uheld reduceres.

Samlet vurdering af påvirkningen af jord, grundvand og overfladevand

Beskyttelsen af jord, grundvand og overfladevand imod påvirkninger fra driften af husdyrbrug er reguleret i husdyrgødningsbekendtgørelsen, hvor der er generelle regler der skal overholdes, i forbindelse med etablering og drift af husdyrbrugets anlæg.

Overholdelsen af de generelle regler bliver kontrolleret gennem kommunens miljøtilsyn med husdyrbrugene, og der bliver ved hvert tilsyn foretaget en risikovurdering der anvendes til fastsættelse af tilsynsfrekvensen.

Der er til yderligere sikring imod forurening af jord, grundvand og overfladevand stillet vilkår til:

- Renholdelsen af de arealer der afleder vand til nedsivning eller recipient
- Vedligeholdelsen af afløb, pumper og andet som anvendes til spildevand, restvand og saftafløb
- Håndtering af spildevand, restvand og saftafløb
- Vask af landbrugsmaskiner
- Håndtering og opbevaring af affald.
- Opbevaring af brændstof, fyringsolie og medicin.

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer på baggrund af oplysninger fra ansøger, at de stillede vilkår, samt generel lovgivning og kommunens tilsyn med husdyrbrug er tilstrækkelig til at beskytte jord, grundvand og overfladevand mod væsentlige påvirkninger, som følge af husdyrbrugets drift.

Påvirkning af naboer

Husdyrbruget kan påvirke naboer med lugt-, støj-, rystelser-, lugt-, støj-, rystelses-, støv-, flue-, transport- og lysgener, uhygiejniske forhold.

Lugt

Lugtgenekriterierne betragtes som den maksimale, miljømæssige acceptable lugtgenebelastning fra en given kilde ved den pågældende områdetype.

Genekriterierne for lugt må maksimalt være:

- 5 OUE pr. m³ og 1 LE pr. m³ i byzone og sommerhusområder og fremtidigt byzone- eller sommerhusområde der er med i kommuneplanens rammedel.
- 7 OUE pr. m³ og 3 LE pr. m³ til samlet bebyggelse og i områder i landzone, der i lokalplan er udlagt til:
 - Boligformål

- Blandet bolig og erhvervsformål
- Offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.
- 15 OUE pr. m³ og 10 LE pr. m³ ved beboelsesbygninger på ejendomme uden landbrugspligt, der ikke ejes af den ansvarlige for driften.

Desuden beregnes en konsekvenszone, som er det område hvor det erfaringsmæssigt har vist sig, at lugt kan registreres, og hvor ejere og beboere i beboelses bygninger derfor bliver orienteret

Kumulation af lugt

Der ligger ikke andre husdyrbrug nærmere end 300 meter fra følgende:

- Eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidig byzone- eller sommerhusområde.
- Områder i landzonen, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig- og erhvervsformål, offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.
- Samlet bebyggelse

Der ligger ikke andre husdyrbrug nærmere end 100 meter fra nabobeboelse (beboelsesbygninger på ejendomme uden landbrugspligt, der ikke ejes af den ansvarlige for driften).

Geneafstanden skal derfor ikke forøges.

Beregninger

I ansøgningen beregnes en nødvendig geneafstand efter såvel Miljøstyrelsens lugtmodel og FMK-modellen på grundlag af produktionsarealets størrelse i m² i de enkelte staldafsnit og emissionsfaktorerne for de forskellige dyretyper og staldsystemer. Geneafstand korrigeres i forhold til placering af omboende og antal husdyrbrug i nærheden (kumulation).

I ansøgningen er der lavet følgende beregninger:

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand	Korrigeret geneafstand	Vægtet gennemsnits- afstand	Genekriterie overholdt
Egerisvej 5A 	0	FMK	83,6	83,6	290,5	Ja
Gråtopvej 5 	0	FMK	83,6	83,6	421,8	Ja
Nr Viumvej 74 	0	NY	177,1	159,4	1066,8	Ja
Egeris Gde., Nr. Vium 	0	FMK	264,3	264,3	1485	Ja
Vorgod By, Vorgod 	0	FMK	264,3	264,3	1948,9	Ja

Konsekvenszone: 324 meter

Den korrigerede geneafstand angiver den maksimale afstand, hvor geneniveauet kan overholdes. Denne skal være mindre end den vægtede gennemsnitsafstand til bebyggelsen, hvilket er overholdt for alle områder.

Idet de lovpligtige beskyttelsesniveau for lugtgener er overholdt, vurderes det, at udvidelsen ikke vil medføre væsentlige lugtgener for naboer og andre omkringboende.

Beregninger af lugtemissioner fra produktioner

Ansøgt drift								
Staldafsnit								
1. Stald	Produktionsld	Antal måneder udegående	Lugt (LE/s)	Lugt (OU/s)	Effekt af teknologi (%)	Faktisk lugt (LE/s)	Faktisk lugt (OU/s)	Produktionsareal (m ²)
	366569	0	1302,0	5460,0*	0	1302,0	5460,0*	420
	366568	0	1054,0	4420,0*	0	1054,0	4420,0*	340
	366506	0	837,0	3510,0*	0	837,0	3510,0*	270
	366505	0	496,0	2080,0*	0	496,0	2080,0*	160
	366485	0	170,5	715,0*	0	170,5	715,0*	55
	366484	0	728,5	3055,0*	0	728,5	3055,0*	235
5. Udeareal								
	366483	0	1770,1	7423,0*	0	1770,1	7423,0*	571
6. Dybstrøelsesareal								
	368010	0	629,3	2639,0*	0	629,3	2639,0*	203
Sum			6987,4	29302*		6987,4	29302*	

*Lugten kommer fra flexgrupper, hvor den højeste lugt fra hver flexgruppe er valgt.

Nudrift								
Staldafsnit								
1. Stald	Produktionsld	Antal måneder udegående	Lugt (LE/s)	Lugt (OU/s)	Effekt af teknologi (%)	Faktisk lugt (LE/s)	Faktisk lugt (OU/s)	Produktionsareal (m ²)
	368017	0	728,5	3055,0	0	728,5	3055,0	235
	368016	0	496,0	2080,0	0	496,0	2080,0	160
	368015	0	837,0	3510,0	0	837,0	3510,0	270
	368014	0	1054,0	4420,0	0	1054,0	4420,0	340
	368013	0	1302,0	5460,0	0	1302,0	5460,0	420
Sum			4417,5	18525		4417,5	18525	

Gyllebeholdere nærmere end 300 meter fra beboelse.

Det er et lovkrav, at gyllebeholdere der indeholder husdyrgødning af svin eller kødædende pelsdyr og ligger mindre end 300 m fra nabobebyggelse på etableringstidspunktet, skal være forsynet med fast overdækning. Medmindre de er lovligt etableret før den 1. januar 2007 eller godkendt før 1. januar 2007.

Der ligger beboelse indenfor 300 meter fra husdyrbrugets nye gyllebeholder. Beholderen er opført efter 1. januar 2007. Der er derfor krav om, at beholderen skal være forsynet med teltoverdækning, hvis de anvendes til gylle fra svin, kødædende pelsdyr eller biogasgylle med indhold af gylle fra svin eller kødædende pelsdyr. Der er stillet vilkår herom i miljøgodkendelsen.

Støj og rystelser

Ansøger oplyser:

Der forventes ikke særlige støjgener i forbindelse med den daglige drift på ejendommen.

Alle stalde er med naturlig ventilation. Der er således ikke støj fra ventilationsanlæg.

Foder blandes ved plansiloer 1-2 gange om dagen.

I maskinhuset er der en kompressor som bruges efter behov, ca. 1-2 gange om måneden.

Foder tippes af ved levering

Transporter forekommer i forbindelse med levering af foder, gødning, brændstof og andre forbrugsstoffer. Der sker desuden transporter i forbindelse med afhentning af levende og døde dyr samt intern på bedriften. Endelig er der transporter i forbindelse med udbringning af husdyrgødning samt hjemtransport af afgrøder. De fleste transporter er med husdyrgødning og afgrøder. Derfor er belastningen af antallet af transporter i en kort afgrænset periode i forbindelse med sæsonen for gyllekørsel og høst. I højsæsonen kan det være nødvendigt med transporter i weekenden og uden for normal arbejdstid.

Andre transporter foregår normalt i dagtimerne og på hverdage. Afhentning af levende dyr og afhentning af mælk kan dog ske døgnet rundt i henhold til slagteriets/mejeriets køreplaner.

Kommunens vurdering:

Ansøger har beskrevet de primære støjkilder på ejendommen.

Ansøger har oplyst, at støj fra husdyrbruget ikke er et problem for de omkringboende. Det er Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at støj fra husdyrbruget i fremtiden ikke forventes at blive et problem for de omkringboende. Der er ikke foretaget støjberegninger i forbindelse med udarbejdelsen af denne miljøtilladelse.

Der er i miljøtilladelsen fastsat vilkår om maksimale grænser for støj, samt at såfremt der skulle opstå gener fra støj for de omkringboende, og tilsynsmyndigheden finder det nødvendigt, skal der foretages målinger.

Herudover henvises der til, at det er god landmandspraksis, at transport til og fra husdyrbruget foregår ved hensynsfuld kørsel, for at begrænse bl.a. støjgener.

Lys

Ansøger oplyser:

På den nordlige gavl af løsdriftsstalden (bygning 1a) er der to lamper med sensor.

Øvrig udendørs belysning er orienteringslys.

I staldene anvendes natbelysning.

Ejendommens belyningsforhold giver ikke anledning til gener for de omkringboende.

Kommunens vurdering: Det vurderes, at lys fra ejendommen ikke vil give anledning til væsentlige gener for de omkringboende, idet der er begrænset lys på ejendommen og relativt langt til nærmeste nabobeboelse.

Fluer og skadedyr

Ansøger oplyser:

For at bekæmpe skadedyr, som kan være til gene for selve ejendommen, foretages regelmæssig bekæmpelse af fluer, rotter og mus. Alle udendørs arealer samt områder omkring foderopbevaring holdes ryddeligt og rent.

Der opleves ikke et problem med skadedyr eller fluer på ejendommen.

Da ejendommen drives med sæsonkælvning, er der kun små mængder dybstrøelse om sommeren, hvilket er med til at minimere fluegener.

Der er indgået en aftale med bekæmpelsesfirmaet Kiltin om bl.a. opsætning af rottekasser m.m. Hvis der konstateres et problem, vil firmaet blive kontaktet.

Kommunens vurdering:

Der er stillet vilkår om, at der skal foretages en effektiv fluebekæmpelse, og at foder skal opbevares, så der ikke opstår risiko for tilhold af rotter m.v. På forlangende skal bekæmpelse af rotter, eller lign. foretages af et autoriseret rottebekæmpelsesfirma.

Det vurderes, at ejendommens skadedyrsbekæmpelse er tilfredsstillende til at forebygge og løse et eventuelt opstået problem med skadedyr.

Støv

Ansøger oplyser:

Der er ingen væsentlige støvgener i forbindelse med den daglige drift på ejendommen. Der kan være lidt støvgener i forbindelse med strøning af sengebåse og dybstrøelsesarealer, men dette er begrænset til inde i selve staldene.

Der kan også opstå støv ved levering af foder. Dette er dog af meget kort varighed og kun indenfor ejendommens egen matrikel. Foderet opbevares indendørs og tippes af.

Sidst kan der opstå støv ved transporter til og fra ejendommen. Der er ingen nabobeboelser ved eller tæt på ejendommens indkørsler. Til- og frakørsler til ejendommen forventes derfor ikke at udgøre en støvgene for de omkringboende.

Kommunens vurdering:

Det forventes ikke, at husdyrbruget vil give anledning til støvgener for de omkringboende. Der er fastsat vilkår til, at sikre de omkringboende mod støvgener fra husdyrbruget. Herudover henvises der til, at det er god landmandspraksis, at transport til og fra husdyrbruget foregår ved hensynsfuld kørsel, for at begrænse bl.a. støvgener.

Transport

Kommunen skal i forbindelse med sagsbehandlingen af en miljøtilladelse vurdere, om til- og frakørsel til bedriften vil kunne ske uden væsentlige miljømæssige gener for de omboende. Generne fra trafik forekommer i forbindelse med til- og frakørsel til bedriften med dyr, foder og husdyrgødning.

Generelt kan der i en miljøtilladelse stilles vilkår til om, at anvende bestemte interne veje samt hvilke veje der skal benyttes ved til- og frakørsel. Der kan desuden stilles krav om, at til- eller frakørsel af foder, gødning m.v. kun må ske på bestemte tidspunkter. Derimod er der ikke i husdyrbrugsloven hjemmel til at fastsætte vilkår for transporten på offentlig vej, samt spørgsmål vedr. belastning af det lokale vejnet. Færdsel på offentlig vej reguleres af færdselsloven og håndhæves af politiet. (NMK-132-00789 og NMK-132-00839).

Ansøger oplyser:

Til ejendommen er der to indkørsler der anvendes i forbindelse med driften. Ved etablering af den nye gyllebeholder vil der blive lavet en ny indkørsel til denne.

Transporter sker i forbindelse med håndtering af dyr, afhentning af mælk, udbringning af husdyrgødning, høstarbejde, levering af foder m.m. Omkring forårs- og høstarbejde vil markarbejdet betyde intensiveret trafik på og omkring anlægget i en kortere afgrænset periode. Hovedparten af de daglige transporter foregår i dagtimerne. Sæsonbetonede transporter kan dog foregå hele døgnet rundt. Afhentning af mælk og levende dyr følger mejeriet/slagteriets køreplaner og kan derfor forekomme udenfor normal arbejdstid.

I tabellen angives et forventet antal transporter. Én transport svarer til både en kørsel til og fra ejendommen.

Type	Antal/år, MGK 2016	Antal/år, efter
Udkørsel af flydende husdyrgødning	143	200
Udkørsel af dybstrøelse	33	50
Grovfoder	248	300
Dyrlæge	52	52
Levering af olie	2	2
Indkøbt foder	18	18
Afhentning af mælk	183	183
Dieselolie	15	15
Dyr til/fra ejendommen	10	10
DAKA	8	15
Samlet antal transporter	712	845

Der forventes at ske en stigning i antallet af transporter på ca. 133 transporter årligt. Dette er sammenlignet med de angivne antal transporter i miljøgodkendelsen fra 2016. Den reelle stigning i forhold til den nuværende drift vil være minimal.

Det er hovedsageligt antallet af transporter med husdyrgødning og foder der stiger. Derfor er belastningen af antallet af transporter i en kort afgrænset periode i forbindelse med sæsonen for

gyllekørsel og høst. I højsæsonen kan det være nødvendigt med transporter i weekenden og uden for normal arbejdstid.

Mælketransporterne foregår hver anden dag. Andre transporter foregår normalt i dagtimerne og på hverdage. Afhentning af mælk/ levende dyr kan dog ske døgnet rundt i henhold til mejeriets/slagteriets køreplaner.

Kommunens vurdering: Ansøgt projekt vil betyde en forøget transport til og fra husdyrbruget. Der er tale om, at især antallet af transporter i forbindelse med udkørsel af flydende husdyrgødning og dybstrøelse, samt transporter med grovfoder der vil stige.

Forøgelsen af transporter er efter Ringkøbing-Skjern Kommunes opfattelse ikke af et omfang, som vil indebære væsentlige forøgede gener for omkringboende med hensyn til støj, støv eller lugt.

Døde dyr

Ansøger oplyser, døde dyr opbevares på spalter og afhentes af DAKA.

Døde dyr tilmeldes til afhentning af DAKA senest 24 timer efter dødsfaldet er konstateret.

Samlet vurdering af påvirkning af nabogener

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer, at de stillede vilkår, samt generel lovgivning og kommunens tilsyn med husdyrbrug er tilstrækkelig til at beskytte naboer mod væsentlige påvirkninger, som følge af husdyrbrugets drift.

Anvendelse af BAT (bedste tilgængelige teknik)

Forebyggelse og begrænsning af forurening på husdyrbrug skal først og fremmest ske ved anvendelse af bedst tilgængelige teknik herunder renere teknologi, f.eks. mindre forurenende anlæg, processer og råvarer.

BAT fastlægges ud fra en overordnet vurdering af, hvad der er teknisk og økonomisk muligt for de forskellige husdyrbrancher. Det er altså ikke den enkelte landmands økonomi, som ligger til grund for kommunens vurdering.

Vurderingen af BAT i §16b miljøtilladelser skal ske relation til ammoniakpåvirkningen i forhold til følgende områder:

Staldindretning

Management

Opbevaring og udbringning af husdyrgødning

Anvendelse af bedste teknik til reduktion af ammoniakemissionen

I tilladelser til husdyrbrug med en samlet ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N pr. år skal der fastsættes vilkår til opfyldelse af krav til den maksimale ammoniakemission ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT)

Miljøstyrelsen har udmeldt, at kommunerne ikke skal anvende BAT-konklusionerne, med de meget omfattende baggrundsdokumenter, ved fastlæggelse af bedste tilgængelige teknik. I stedet skal kommunerne anvende de regler i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, der bliver fastsat med henblik på at implementere BAT-konklusionerne. Fra 1. august 2017 er der efter denne model fastsat en række generelle regler om BAT, der skal sikre denne implementering herunder bindende BAT-krav om ammoniakreduktion fastsat i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3, regler om BAT i forhold til andet end ammoniak, generelle regler om miljøledelse mv.

Kravet til den maksimale emission af NH₃-N pr. år (BAT) omfatter hele husdyrbruget, men kravet til det enkelte staldafsnit afhænger af, om staldafsnittet betragtes som nyt eller eksisterende. Miljøstyrelsen har udarbejdet emissionsgrænseværdier for ammoniak for de fleste typer af eksisterende stalde og nye stalde.

BAT-krav er i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen angivet som den maksimale ammoniakemission i kg NH₃-N pr. m² produktionsareal pr. år for de forskellige dyretyper og staldsystemer.

Ringkøbing-Skjern Kommune tager ved fastlæggelsen af BAT-niveauet for husdyrbruget udgangspunkt i disse emissionsgrænseværdier. Fastlæggelsen af BAT-niveauet sker i samarbejde med landmandens konsulent.

Emissionsgrænseværdi for ammoniak

BAT-krav opnåelig ved anvendelse af BAT for nye og eksisterende stalde:

Staldnavn	Navn på dyretype og staldsystem eller flexgruppe	Forudsætning for BAT-beregning	BAT krav ved ny	BAT krav ved eksisterende
			stald (kg NH ₃ -N / (m ² · år))	stald (kg NH ₃ -N / (m ² · år)) ^c
1. Stald	Alle kvæg; Dybstrøelse ^a	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,84	0,84
1. Stald	Alle kvæg; Dybstrøelse ^a	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit	0,84	0,84
1. Stald	Alle kvæg; Dybstrøelse ^a	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,84	0,84
1. Stald	Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal) ^a	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	1,16	1,16
1. Stald	Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal) ^a	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	1,16	1,16
1. Stald	Alle kvæg; Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb ^a	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,89	0,89
5. Udeareal	Alle kvæg; Sengestald med fast gulv ^a	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit	1,68	1,68
6. Dybstrøelsesareal	Alle kvæg; Dybstrøelse ^a	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit	0,84	0,84

I ansøgningssystemet er der beregnet ammoniaktabet pr. produktion, som er opnåelig ved anvendelse af BAT på husdyrbruget.

Ammoniaktab pr. produktion opnåelig ved anvendelse af BAT						
Produktion	BAT krav		Korrektionsfaktor for udegående	Vejl. sum (kg NH ₃ -N / år)	Ansøgers forslag (kg NH ₃ -N / år)	Kommunens krav (kg NH ₃ -N / år)
	Areal (m ²)	(kg NH ₃ -N / (m ² · år))				
(#366484) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	235	0,84	1	197		
(#366485) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	55	0,84	1	46		
(#366505) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	160	0,84	1	134		
(#366506) Flexgruppe: Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)	270	1,16	1	313		
(#366568) Flexgruppe: Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)	340	1,16	1	394		
(#366569) Flexgruppe: Alle kvæg; Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb	420	0,89	1	374		
(#366483) Flexgruppe: Alle kvæg; Sengestald med fast gulv	571	1,68	1	959		
(#368010) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	203	0,84	1	171		

Den vejledende BAT-emissionsgrænseværdi er beregnet til 2589 kg NH₃/år for staldene. Emissionsværdien for opbevaringslagrene er 578 kg NH₃/år.

Det samlede BAT-krav for bedriften er derfor 3167 kg NH₃/år.

Ammoniakemissionen ved det ansøgte projekt er ifølge ansøgningen 3167 kg NH₃/år.

Den beregnede BAT-emissionsgrænseværdi er således overholdt.

Samlet BAT beregning			
	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	2589	578	3167
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	2589	578	3167
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	0
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

Staldindretning

Det nye motionsareal (udeareal) etableres med sengestald med fast gulv til flexgruppe; alle kvæg.

Der laves en tilbygning til den eksisterende stald med dybstrøelse til flexgruppe alle kvæg.

Nyt dybstrøelsesareal i den eksisterende stald til flexgruppe; alle kvæg.

Der laves ikke yderligere ændringer i den eksisterende stald ud over at dyreholdet overgår til stipladsmodellen med flexgrupper.

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer, at det ansøgte projekt anvender staldteknikker, som er beskrevet i Miljøstyrelsens teknologiblade og som er BAT for husdyrbruget.

Opbevaring og behandling af husdyrgødning

Der er en gyllebeholder på ejendommen på 1200 m³ og der ansøges om at opføre en ny gyllebeholder på 4000 m³.

Der opføre også en ny møddingsplads, hvor dybstrøelsen fra småkalvene opbevares.

Øvrige dybstrøelsesarealer og dybstrøelse der har opnået en kompostlignende tilstand køres direkte i markstak. Markstakkene etableres efter gældende lovgivning.

Der er redegjort for at ejendommen har nok tilgængelig opbevaringskapacitet

Det er Ringkøbing-Skjern Kommune vurdering, at det ansøgte overholder niveauet for BAT m.h.t. Opbevaring af husdyrgødning.

Alternativer og fravalg BAT

Ejendommen overholder det vejledende BAT-emissionsgrænse værdi.

Kommunen vurderer, at ansøgningen lever op til BAT-kravene for denne type af husdyrproduktion. Det er derfor ikke påkrævet at anvende yderligere teknikker.

Alternative løsninger

Ansøger har oplyst, at den valgte placering af henholdsvis den nye tilbygning, motionsarealet, den nye møddingsplads og den nye gyllebeholder, anses som værende mest hensigtsmæssig, i forhold til

logistik og det omgivende miljø. Alternativet til denne miljøtilladelse er at beholde den nuværende produktion.

I forhold til det omgivende landskab, naboer og andre interessenter i området, giver den valgte placering, det bedste samlede helhedsindtryk af husdyrbruget efter udvidelsen.

0-alternativ

Det er Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at den øgede miljøpåvirkning, som følge af ansøgte projekt, ikke vil påvirke omgivelserne væsentligt (se den øvrige del af miljøvurderingen).

Det er endvidere, Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at de socioøkonomiske konsekvenser af 0-alternativet (fastholdelse af konstant produktionsniveau), vil være en begyndende afvikling af produktionen.

Samfundsmæssigt vil 0-alternativet, derfor kunne betyde færre arbejdspladser, dels på slagterierne, men også i virksomheder, såsom vognmænd, foderstoffer m.fl..

Det kan, som følge af 0-alternativ, forventes at samfundets indkomstdannelse mindskes.

Egenkontrol

Der er stillet vilkår om, at husdyrbruget for egen regning skal eftervise, at de stillede støj- og vibrationskrav er overholdt, såfremt tilsynsmyndigheden skønner, at eventuelle klager vedrørende støj og rystelser fra husdyrbruget, er velbegrundede.

Der er tilsvarende stillet vilkår om, at tilsynsmyndigheden kan kræve, at husdyrbruget foretager undersøgelse af lugtkilder, hvis det skønnes, at eventuelle klager over lugt fra anlægget, er velbegrundede.

Konklusion

Idet de lovpligtige afstandskrav og beskyttelsesniveauer er overholdt, vurderer Ringkøbing-Skjern Kommune at:

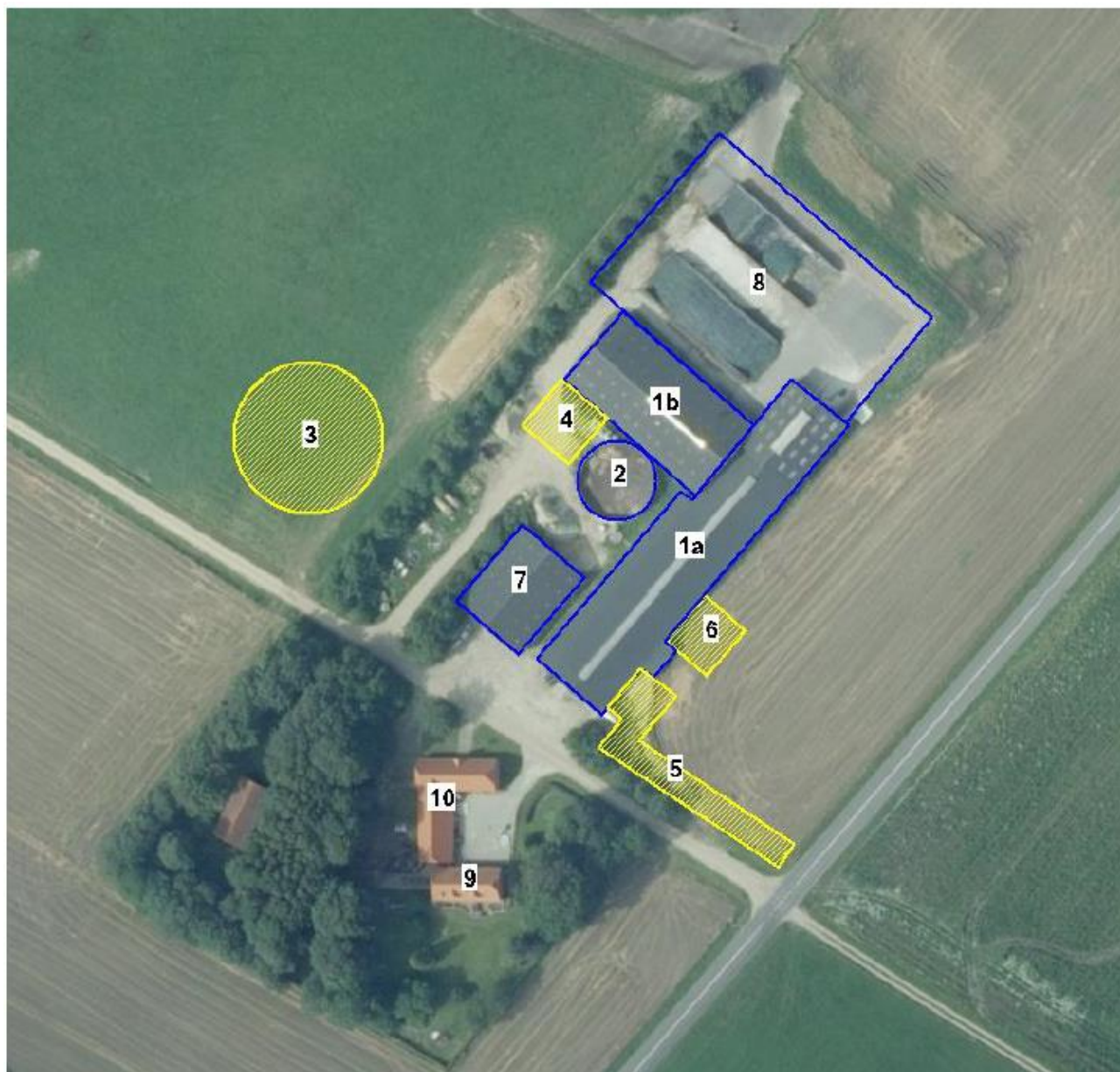
Udvidelsen af husdyrbruget produktionsareal, samt opførelse tilbygningen til den eksisterende stald (dybstrøelsesareal) 203 m², motionsarealet (udeareal) på 571 m², udvidelse af produktionsarealet med 55 m² i den eksisterende stald, den nye møddingsplads på 226 m² og den nye gyllebeholder på 4000 m³ kan tillades, idet udvidelsen og det samlede husdyrbrug ikke vil medføre en væsentlig genepåvirkning af naboer, Kategori 1-, 2- og 3-Natur samt landskabelige værdier og kulturmiljøer.

Derudover er det vurderet, at udvidelsen og det samlede husdyrbrug ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af § 3-områder, eller andre naturområder som er beskyttet mod tilstandsændring, fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde, eller særlig sårbar overfor næringsstofpåvirkning.

Endvidere er det vurderet, at det ansøgte projekt og det samlede husdyrbrug ikke vil have væsentlig virkning på de bestande af vilde planter, dyr (herunder Bilag IV-arter), eller deres levesteder, som de ovennævnte områder er udpeget på baggrund af.

Der anvendes den bedst tilgængelige teknik, til at forebygge og begrænse eventuel forurening.

Bilag 1: Bygningsoversigt

Bygning 1a: Løsdriftstald med naturlig ventilation. Den vestlige side er indrettet som sengestald med spalter, med én række sengebåse. Den østlige side er indrettet med spalter ud mod foderbordet. Dernæst to rækker sengebåse, med fast drænet gulv i mellem. I det sydøstlige hjørne er malkestalden placeret. I den nordvestlige ende udvides produktionsarealet med 55 m² dybstrøelse til småkalve. Det øvrige produktionsareal udgør 420 m² sengestald med fast drænet gulv og 610 m² sengestald med spalter.

Bygning 1b: Lade indrettet med dybstrøelsesboks. Bygningen er med naturlig ventilation. Produktionsarealet er angivet til 395 m² dybstrøelse. Der sker ingen ændringer af produktionsarealet. I den sydlige side af bygningen opbevares desuden halm og råvarer.

Bygning 2: Gyllebeholder på 1.200 m². Der anvendes et naturligt flydelag.

Bygning 3: Ny gyllebeholder på 4.000 m³. Der vil blive anvendt et naturligt flydelag.

Bygning 4: Ny møddingsplads på ca. 15 x 15 m. Møddingspladsen får afløb til gyllebeholder. Det er på nuværende tidspunkt ikke bestemt, om pladsen etableres med en minimum 1 m høj mur omkring, eller med 2 m randzoner omkring pladsen og med fald mod afløb.

Bygning 5: Nyt udendørs motionsareal. Arealet er angivet som produktionsareal, og udgør ca. 570 m² fast gulv. Der etableres en kant rundt om arealet, så der ikke kan ske en afstrømning af gødningsrester.

Bygning 6: Tilbygning til løsdriftsstalden. Tilbygningen måler ca. 13,5 x 15 m og bliver med naturlig ventilation. Bygningen skal anvendes til dybstrøelsesbokse. Produktionsarealet er angivet til 203 m² dybstrøelse.

Bygning 7: Maskinhus.

Bygning 8: Plansiloer med afløb til gyllebeholder.

Bygning 9: Stuehus.

Bygning 10: Garage og opbevaring.

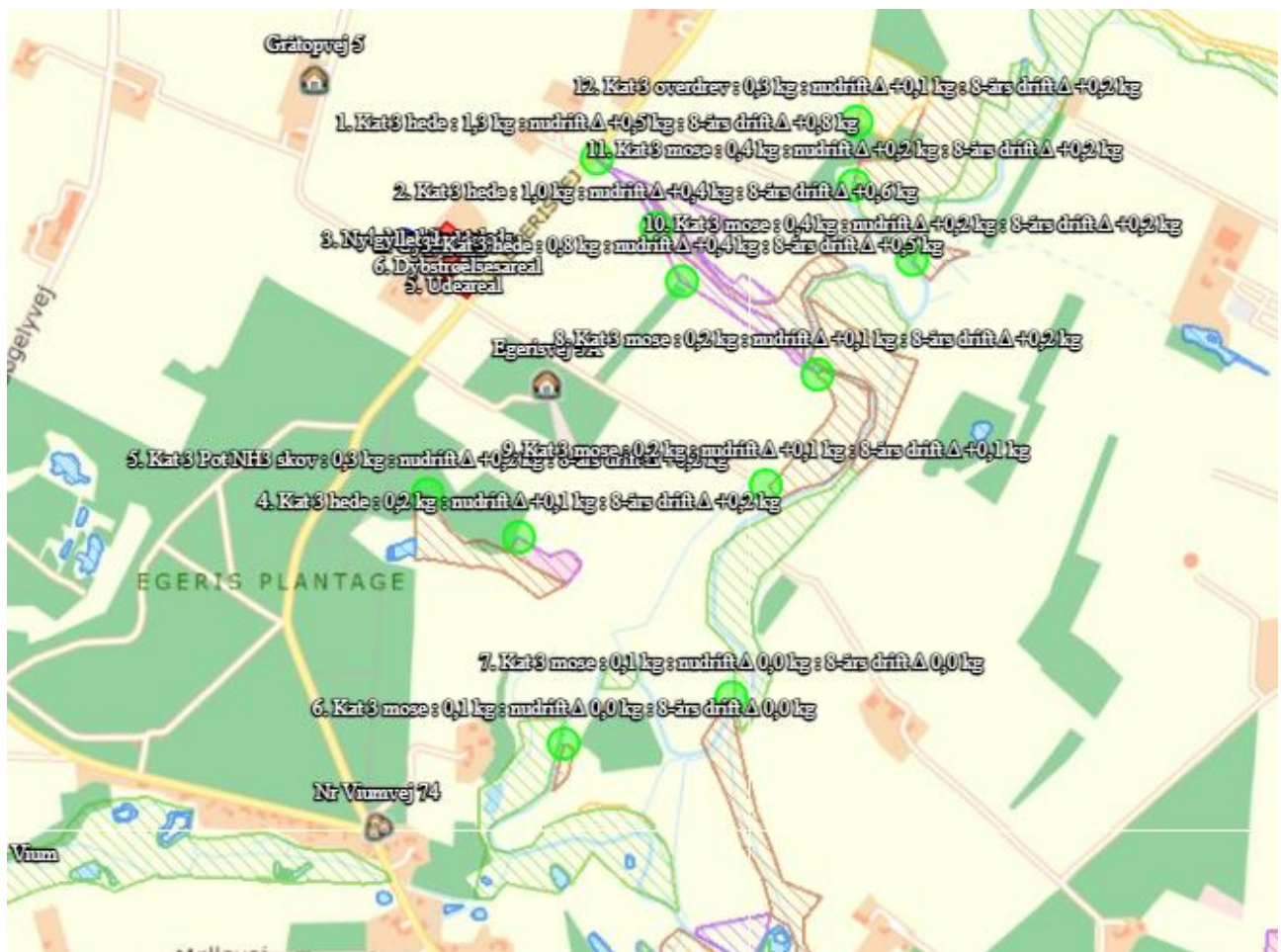
Bilag 2: Beplantningsplan og ny indkørselsforhold

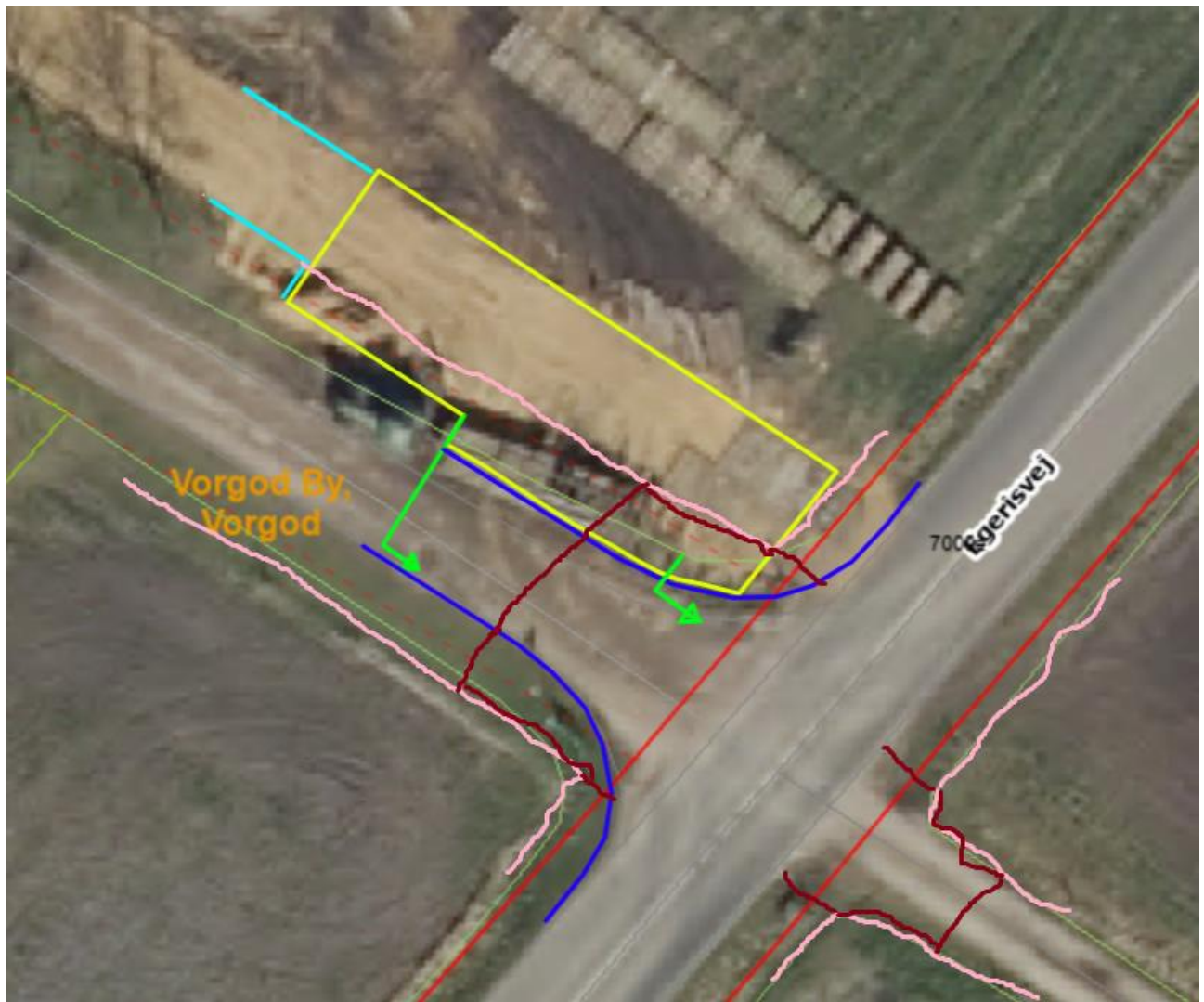
Bilag 3: Afløbsplan

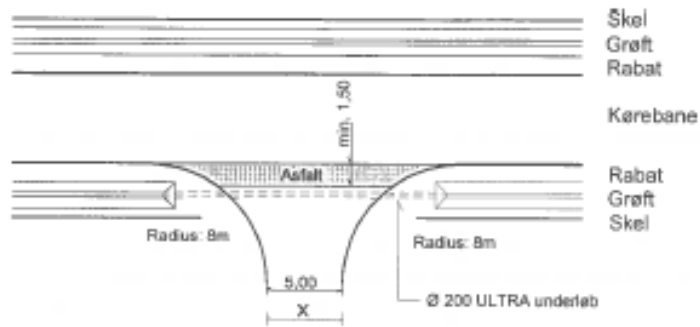
Bilag 4: Natur

Bilag 5: Tilslutning Egerisvej og Gråtopvej

Bilag 6: Principskitse - overkørsel

Overkørsel:
25 cm stab. grus.
Asfalt - 200 kg/m² GAB 0

x : tilpasses til eksisterende forhold,
dog op til en max. bredde på 6 m

RINGKØBING SKJERN KOMMUNE VEJ og PARK, Rådhuset 6900 Skjern, tlf. 99742424	TEGN.NR.	JOURN.NR.
	MÅL 1:500	PROJ.AF TEGN.AF E.T.
	DATO feb. 2007	GODKENDT
	PLOT	
	REV. DATO	
Overkørsel Principskitse		